GLAS SVOBODE
SLOVENSKI TEDNIK
ZA KORISTI DELAVSKEGA LJUDSTVA.

Glas Svobode.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

GLAS SVOBODE
SLOVENIC WEEKLY
DEVOTED TO THE INTERESTS OF THE LABORING CLASSES.

"OD BOJA DO ZMAGE"! "KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"!

Štev. 4 Chicago, Ill. 27. januvarija 1905 Leto IV

Vsem gg. prodajalcem "Koledarja" na znanje.

Vse gg. prodajalce 'Koledarja' prosimo najuljudneje, da nam vrnejo toliko "Koledarjev", kolikor mislijo, da jih ne bodo prodali. Od vseh krajev prihajajo nova naročila in radi tega prosimo, da bi se vpoštevala naša prošnja.

Upravništvo "Gl. Sv."

Razgled po svetu.

Revolucija v Rusiji.

In smrt sem premagala slavno!
Nesmrtna zato sem poslej . . .
Ime mi je—Misel Svobodna,
a moj je ves svet zanaprej! . . .
A. Aškerc.

Tako poje naš slavni Aškerc o prvi mučenici — o misli svobodni, ki se razširja vzlic kozaškim in drugim krvniškim navalom na ruski narod. Ruski narod se je dvignil in najbrže bode zdrobil okove in verige tiranstva.

Jako skromni so še zatiranci v svojih zahtevah. 'Mi smo tukaj," so zalučali poveljnikom vojaških čet v obraz, koje so poslali proti njim, "da skažemo carju svojo udanost in mu povemo svoje želje." Ali idiot, Nikolaj II., ki sedi na ruskem prestolu, ni hotel slušati ljudski glas, ker se je dal omamiti po birokraciji in dvornih zajedalcih. Na zahteve naroda je odgovoril s krogljami in golimi sabljami. Provzročil je grozno klanje v Petrogradu, na tisoče mož, žensk in otrok je bilo na infamen način umorjenih. Mirovni car je postal krvnik svojega lastnega naroda. Po nedolžnem prelita kri ruskega naroda naj pride na njegovo glavo in njegovo družino.

Vsak sporazum mej ruskim narodom in njegovim vladarjem je sedaj nemogoč. Po nedolžnem prelita kri je napravila nepremostljiv prepad mej obema. Naj se pomanjkljiva poročila, katera dobivamo iz Rusije še tako različno glase, vendar je eno resnica. Revolucija je dvignila ponosno svojo glavo in umela bode rabiti tudi svoj meč. Carizmu se je napovedal odločen boj. Prvi dnovi boljših časov se prikazujejo v daljavi ruskemu narodu. Ni zastonj umrlo na stotine sinov ruskega naroda v Sibiriji v prognanstvu, kajti seme je padlo na rodovitna tla. Revolucija poje svojo divjo bojno pesen.

* * *

Ruski narod je govoril in car batjuška je odgovoril. 7 tisoč ranjenih in mrtvih mož, žen in otrok je pokrivalo v nedeljo petrograjske ulice. Sicilijanske večernice, pariška krvava svatba in pariška komuna so v ozadju. Miroljubni car je dosegel najvišji rekord v ubijanju in morjenju nedolžnih ljudi. Ruski narod je venčan z mučeniško krono, on je bil zadnjo nedeljo krščen s krvjo. In mati bastarda in idiota Nikolaja II. je sedaj lahko ponosna, da je sama ščuvala od žganja pijane uniformirane biriče in barabe, naj moré ruski narod. Hijena, ki se je bala, da ne bode mogla več nadaljevati svojega vlačugarskega življenja, se je nasičila nedolžne človeške krvi. Kakor je nekdaj kraljica-vlačuga Katarina de Medicis svojega idiotskega potomca navdušila, da je dal poklati Hugenote, istotako je v nedeljo nekdanja princesinja Dagmar, sedanja kraljicamati Marija svojega sina-bedaka pregovorila, da je dal znamenje za občno klanje.

Kamen se je sprožil in smrtna ura se bliža carizmu. Delavci širom sveta imamo eno samo željo, da bi si ruski narod izvojeval zmago nad tiranstvom in carizmom.

Petrograd, 22. jan .(3 ura 36 min. popol) V boju na trgu pred palačo je bilo 150 vbitih ali ranjenih. Narod priseza maščevati se.

Petrograd, 22. jan. (4 ura popol.). Ruski narod ruši v Vazilijem Ostrovskem okraju brzojavne drogove in gradi barikade.

Petrograd 22. jan. (4ura 32 min. popol.). Vojaki sa na Nevskem Prospektu iztrelili tri salve na ruski narod. 30 oseb je ubitih in ranjenih. Mej mrtvimi je mnogo žensk in otrok.

Petrograd, 22. jan. (5 ura 30 min. zvečer). Dve barikadi stojiti v Vazilijevem Ostrovskem okraju. Vojaštvo istreljuje salve na narod.

Petrograd, 22. jan. Narod skuša zgraditi barikade na Nevskem Prospektu.

Petrograd, 22. jan. (6 ura 45 min. zvečer). Vojaki streljajo v salvah na narod, kojega vodita duhovnika Gopon in Sergij.

Petrograd, 22. jan. (Polnoči). Streljanje na otoku Vazilij Ostrov se čuje. Vest se razširja, da je ruski narod zasedel tvornico za dinamit. Od Kolpina koraka 30—40 tisoč oboroženih delavcev v Petrograd.

Petrograd, 23. jan. V predmestjih gradi narod barikade. Štiri dinamitne bombe so se raztrelile mej vojaštvom.

Sebastopol, 23. jan. Pomorski arzenal je v plamenu.

Pariz, 23. jan. Na Finskem se je proglasila občna stavka.

Carigrad, 23. jan. V ruski Armeniji je nastala revolucija. 1500 Čerkesev je uničilo rusko posadko v Clavini. Armenci so izdali proklamacijo na armenski narod naj podpirajo revolucijo.

London, 24. jan. Revolucionarno gibanje se je razširilo preko vse Rusije. V Moskvi so delavci proglasili občno stavko. Njim so se pridružili delavci v Čarkovu, Odesi, Kijevu in Sebastopolu.

Strahopetni tiran Nikolaj je zbežal v Carskoje selo. Vesti dohajajo, da hoče strahopetec bežati s svojo družino v Kopenhagen.

Petrograd, 24 jan. Boji se ponavljajo. Poroča se, da se je ustanovila provizorična vlada. Revolucionarci so ostavili barikade in rabijo uspešno dinamitne bombe proti vojaštvu. Prvi pojavi, da vojaštvo noče streljati na narod, so že tu. Glasi se, da poleg gardnega pešpolka tudi finski polki in polk Izmajlovsky ,nočejo streljati na narod. Delavci iz Kolpina so bili kacih 12 milj od Petrograda napadeni po vojaštvu. O izidu boja si vesti nasprotujejo.

Potrjuje se, da je bil v nedeljo vbit neki general.

Kijev, 24. jan. Ogenj je popolnoma uničil pomorski arzenal v Sebastopolu. Delavcem se je pridružilo kacih 8000 pomorščakov. Ujeli in zaprli so svoje častnike in zapalili vsa poslopja pomorskega urada.

Varšava, 24. jan. Revolucionarci so izdali poziv, v katerem kličejo narod na vstajo. Tukajšni delavci so se izrekli solidarnim s petrograjskimi. Vstaši so zasedli cerkve in pričeli graditi okoli njih barikade.

Petrograd, 24. jan. Oficijelno se poroča, da so stavkujoči delavci naskočili orožarno, v kateri so zaplenili 1800 pušk in strelivo.

Listu v podporo.

J. P. Korpnick.....$3.50

Avstrija.

Na Dunaji so socialisti priredili protesten shod proti krvavim dogodkom v Petrogradu. Komaj je prvi govornik zgovoril besedo "Rusija", že je razpustil vladni zastopnik shod. Zborovalci so se razšli z klici: "Doli s carizmom in tiranijo!"

V Trstu je večje število delavcev-socialistov šlo pred ruski konzulat, ko se je po mestu raznesla vest o sramotnem in infamnem napadu na delavce v Petrogradu. Demonstrantje so vpili: "Doli s carizmom in tiranijo!" Vladni krvni psi, po domače policaji, so takoj čutili potrebo udariti na delavce, da bi rešili državo.

Ogrsko.

Na Ogrskem so se pričele volitve za poslaniško zbornico. Na raznih krajih je prišlo do običajnih izgredov, ker hoče ogrska vlada,da bi narod volil le nji vdane kreature. Do sedaj sta dva mrtva, 77 pa ranjenih. Na Ogrskem je že stara navada, ako betjarska vlada vidi, da se narod ne da oslepariti z obljubami ali podkupiti z denarjem, da izpusti na narod orožnike, ki s krogljami in bajoneti prepričujejo narod, da vlada v resnici po očetovski skrbi za njega.

Belgija.

V Mons okraju so iz solidarnosti do nemških premogarjev zastavkali vsi premogarji. Živela delavska solidarnost! — V Bruselju so delavci s kamenjem obmetali ruski konzulat.

Francija.

Dne 23. jan. se je obdržaval v Parizu velik shod, na katerem so zborovalci izrekli svoje simpatije bojevnikom za svobodo na Ruskem.

V Marzilu se zbirajo ruski revolucionarci, ki so pripravljeni za odhod v Rusijo, da se dejansko vdeleže vstaje. Živeli!

Vse francozko časopisje simpatizira z ruskim narodom. Še celo oficijelni časnik "Temps" imenuje carja morilca.

Angleško.

V Londonu so demonstrantje porušili grb na palači ruskega poslaništva. Ljudstvo simpatizuje z ruskim narodom in izreka svoje ogorčenje nad krvniki v Petrogradu.

Italija.

Socialistični poslanci so interpelirali vlado, ako je obvestila rusko vlado, da je splošno ogorčenje v Italiji proti morilcem, ki so spustili divje kozaške čete na neoboroženo ljudstvo.

Švica.

V Ženovi se je vršil protesten shod proti zavratnemu napadu uniformiranih krvniških hlapcev na neoboroženo ljudstvo v Petrogradu. Ruski dijaki hite domov, da se vdeleže revolucije.

Vsled bede je v Curihu delavec Ischudin ustrelil svojo ženo, tri otroke in sebe.

Nemčija.

Socialdemokratični poslanci Ledeébour, Bernstein in Schroeder so odpotovali v Anglijo. Njih misija je tajna. Ali vest kroži naokolo, da so radi tega odpotovali v Anglijo, da pregovore angleške premogarje, da ne bi preskrbovali nemški trg s premogom. — Želimo obilo vspeha!

Policaji in orožniki, hlapci gospodujočih slojev se trudijo, da bi zvabili stavkujoče premogarje do izgredov, da bi potem imela vlada pravico kapitalistom priskočiti z vojaštvom na pomoč. Seve je njih trud zaman!

Ameriške vesti.

Bela vrana.

Poslanec Baker iz Brooklyna je stavil v zvezni zbornici v Washingtonu predlog, da se zbornično zasedanje pretrga v znak žalosti, ker se je infamno in strahopetno morilo ruski narod v Petrogradu. Ko se je glasovalo o predlogu je mej vsemi "ljudskimi" zastopniki edini Baker glasoval za predlog. Baker je na to vstal in rekel: "To je vaše sočutje z narodom. Ako bi bil kak kralj ali cesar ustreljen, tedaj bi se zbornično zasedanje takoj prekinilo." — Mislimo, da komentara pač tu ni potreba.

Čikaški socialisti simpatizirajo z ruskim narodom.

Ko so v nedeljo popoludne čikaški socialisti zborovali v Brandtovi dvorani na N. Clark ulici zavoljo občinskih volitev je došla prva vest o klanju ruskega naroda po kozakih v Petrogradu.

William Mailly, tajnik stranke je takoj odal naslednjo resolucijo na glasovanje:

Mi, socialisti iz Cook okraja, Ill., zbrani na ljudskem shodu, pozdravljamo z veseljem vzbujenje razrednega zavedanja delavcev na Ruskem, ker protestujejo proti krvoločni in slabi avtokraciji, neznosnim družabnim, političnim in industrijelnim razmeram doma in proti krvavi, vse vničujoči vojni na Daljnem Vztoku. Mi izrekamo svoje simpatije socialnim revolucionarjem v Rusiji in upamo, da se bode vsled njihovega plemenitega prizadevanja zrušila ruska birokracija, da se tem preje uresniči zrušenje kapitalizma in emancipacija delavcev vsega sveta.

Prvi umor linčarjev.

V letošnjem letu so linčarji zvršili prvi umor dne 2. jan. v Benoitt, Miss., o katerem je še le sedaj zvedela javnost. Tolpa belokožcev je linčala nekega neznanega zamorca, ker je baje neki belopoltni deklici hotel storiti silo.

No, novo leto je pričelo izborno. Že takoj drugi dan umor. Patriotje iz Missourija so dokazali, da so ostali zvesti svojim starim šegam in navadam in da se ne dajo pregovoriti po novodobnih govorih o človekoljubju, ki bi se imelo raztezati tudi na zamorce.

Umori linčarjev bodo še v prihodnje na dnevnem redu v Zdr. drž. Vsak zamorec, ki je na sumu, da je zvršil kak zločin, se bode še v bodoče kar na kratko obesil ali pa na grmadi sežgal. Naš dični Roosevelt bode pa vzlic temu zatrjeval v zbornici, da smo Amerikanci najbolj civiliziran in čednosten narod.

Naša kultura.

Časnik "Tribune" poroča, da je v minolem letu 400 tisoč ljudi zgubilo svoje življenje radi vojne ali druzih nezgod. Rusija maršira od spredaj, poleg nje pa Zdr. drž.

Požar je napravil lansko leto v Zdr. drž. za 245 milijonov tol. škode. Kar se tiče bančnih sleparstev "spancira" velika ameriška republika na prvem mestu. Glede umorov á la katastrofa "General Slocum" smo dosegli tudi najvišji rekord. Statistični urad beleži malenkost 7500 navadnih umorov, 87 linčanj in 20 tisoč umorov po nezgodah.

Nas ne doseže nikdo! Mi marširamo na prvem mestu moderne kulture in civilizacije, ki pridiguje umor ,rop in izkoriščanje. Radi tega smo tudi poklicani, kakor je že mogočni Tedi v svoji poslanici povedal, učiti druge narode morale in če ne vbogajo, ne oziraje se na zastarela načela Monroe doktrine in proglašenja človeških pravic, z železno pestjo, s puškami in topovi prisiliti jih, da posnemajo našo moralo.

Novodobni tolovaji.

"Worker" poroča, da so nekateri ameriški kapitalisti, ki oddajajo delavcem stanovanja v najem, prišli do zaključka, da ima vsako leto 13 mesecev. Ti kapitalisti, ki imajo poleg svojih tvornic več hiš, prisilijo svoje delavce, da vzamejo v najem te hiše. Te hiše so oddane proti mesečni najemnini v najem, ali kapitalisti jim vsake štiri tedne odtrgajo pri plači najemščino. Vsled tega roparskega plačilnega sistema plačajo delavci trinajstkrat mesto dvanajstkrat v letu stanarino. Kdor noče plačati, zgubi delo.

Ako bi kdo izdal leksikon, v katerem bi bile zabeležene poleg splošnega kapitalističnega izsesavanja vse male tatvine kapitalistov na žepih delavcev, potem bi bila ta svota večja, kakor premoženje Vanderbilta, ali pa Rockefellera.

"Ne pelji nas v skušnjavo"!

Zasedanje zbornice v državi Kansas se je pričelo letos s tem, da so vsi poslanci na glas molili očenaš. Neki list, ki je z nami v zamenjavi, je naredil to-le poredno opazko: "Prebivalci države Kansas bodo sledili dobremu vzgledu, kedar bode zbornično zasedanje zaključeno."

Mi nismo tako poredni! Mi smatramo, da so pobožni postavodajalci le vsled pravega kesa — radi stavkov "ne pelji nas v skušnjavo' 'in "odpusti nam naše grehe"— na glas molili očenaš. Človeško srce je slabotno, skušnjave, ki motijo blaga srca ameriških postavodajalcev pa velikanske. Ako pametni možje, ki odločujejo o usodi in blagostanu države Kansas podležejo skušnjavam vzlic vsem dobrim sklepom, potem se jim ne more očitati nič. Oni so na glas prosili boga naj jih varuje skušnjav. Če kljub tej prošnji podležejo satanskim skušnjavam, potem bi bila to božja volja, katero je treba respektirati v nebesih in na zemlji, proti kateri se zaman bojujejo zemeljski črvi. Radi tega so tudi prepričani, da jim bode bog njih grehe odpustil in da smejo še v prihodnje grešiti.

Naša naselniška oblast.

Naši naselniški uradniki na Ellis Islandu, so zopet dokazali, kako daleč sega njih pamet, ko so prepovedali mlademu kotlarju William Bishopu iz Oxforda izkrcati se v Ameriki, češ, da bode le v nadlego občnosti.

William Bishop je priznal, da je bil v Oxfordu član socialistične delavske stranke. In to je bil že tako velik greh, da ga hočejo poslati nazaj.

Do sedaj je bilo izkrcanje prepovedano le anarhistom, nikakor pa ne socialistom, ki se borijo z uma svitlim mečem za preobrat današnje človeške družbe, ki zametujejo vsako nasilje. Nevemo odkod so si naselniški uradniki izposodili zakon za deportacijo sodr. William Bishopa.

Bishop je vložil vsled tega nezakonitega nastopa naselniških uradnikov pritožbo na glavnega komisarja v Washingtonu.

— Huda zima. V Neapolju sneži tako močno, da ne more cestna železnica redno voziti. Od leta 1890. ni bilo snega v Neapolju. V Parizu in okolici je zima zahtevala že več človeških žrtev. Na nemško-ruski meji je zmrznilo že več ruskih vojaških straž.

Zima — strah siromakov.

Zima — strah siromakov je tu! Delavec, ki je poleti zaslužil komaj za potrebščine, da se je skromno preživel, ima sedaj dvojno skrb. Kedar napoči zima, se naselijo tudi siromaštvo, beda in glad kot stalni gostje v kočah siromakov. Delo se dobiva težje in težje, troški za toplo obleko, kurjavo pa naraščajo, in odkod naj vzame siromak denar za višje troške. Da, zima, strah siromakov je tu in nam kaže razredno razliko med bogatini in siromaki v pravi luči.

Medtem ko bogatin sedi v razkošno opremljeni, toplo zakurjeni sobi, mora delavec zunaj v najhujšem mrazu, v sneženem viharju, v slabi obleki delati, ali pa hoditi v tvornico. In večina delavcev ima po zimi slabo obleko. Delavci so prisiljeni po leti in zimi hoditi v eni in isti obleki na delo, oni si ne morejo nabavljati obleke po sezoni.

Ako bogatin po zimi stopi na ulico, je zavit v topel kožuh, da mu le nos gleda v svet. Bogataš si lahko nabavi vse ugodnosti, katere so v hudi zimi potrebne, ker ima sredstev v izobilju. On on njegova družina so z vsem potrebnim preskrbljeni, še celo pes dobi svojo toplo obleko.

Kako je pa v družini delavca? Tu se je sedaj pomanjkanje najpotrebnejšega še le udomačilo. Kolikokrat morajo otroci izostati iz šole, ker nimajo čevljev, da bi šli v ojstrem mrazu na ulico? Bolezen in smrt se nastanita v zimi v kočah delavcev in imata bogato žetev, ker nezadostna hrana in slaba obleka odpirata duri boleznim in smrti.

Delavci navadno prenašajo topo to gorje, ker mislijo, da je vedno tako bilo in vedno tako ostane.

Bogatini pa prirejajo dobrodelne veselice. V imenu dobrodelnosti za siromake bogatini plešejo, pijejo in jejo. Mi živimo v dobi zasebne dobrodelnosti, s katero hočejo trotje v človeški družbi odstraniti bedo.

Ali naj bode siromak v resnici vedno odvisen le od zasebne dobrodelnosti? Ali nimamo druzih sredstev za odstranitev siromaštva? Ali naj delavci vedno žive v bedi, ki so s svojimi žulji ustvarili vse bogatstvo milijonarjem? Ne!

Delavci ne smatrajte milijonarje nekakšnim bogom, zavedajte se, da ste ljudje, ki imate pravico do življenja in vstopite v vrste svojih sobratov-delavcev, ki se borijo za boljšo bodočnost. Vstopite v vrste socialistov in spoznali bodete, da je sramota, da se vam dajejo odpadki in drobtinice, ko vendar proizvajate skoro vse, kar gleda človeško oko na svetu.

Maksim Gorki, najženialnejši ruski pesnik se je izrekel za revolucijo. V nedeljo je izrekel te pomembne besede: Ugled carja je vsled prelite nedolžne krvi omajan. Narod stoji svojim tlačiteljem nasproti. Bitka se bode pričela. Mi nimamo carja. Prelita kri nedolžnih je med carjem in njegovim narodom. Sedaj se prične boj Rusije za svobodo. Naj se ta boj konča ugodno za narod."

Rusija nima carja. Nikolaj, ki je na malenkostne želje delavcev odgovoril s krogljami, se ne more smatrati carjem. Dandanes pišejo meščanski listi še zaničljivo o ljudstvu, ki je dalo svojo srčno kri za svobodo ruskega naroda. A morda že jutri bodo isti listi pisali, da je bil skrajni čas, da se je ruski narod začel zavedati svoje moči.

Temu zaničevanemu ljudstvu se ne more druzega predbacivati, kakor da se je neoboroženo postavilo kozakom — krvnim psom ruskega carja v bran. A na strani tega zaničevanega ljudstva stoji vsa ruska inteligenca. Na drugi so pa združeni sami zajedavci, postopači in lenuhi v baržunu in svilu pod varstvom divjih kozaških čet.

Boj ruskih revolucionarcev proti birokraciji in dvornim zajedavcem je boj za svobodo ruskega naroda. In mi upamo, da bode po hudem in trdem boju tudi ruskemu narodu zasijalo solnce svobode.

Kralj Matjaš

Zgodovinska povest.

II.

Jezdec je strmel in ni prav vedel, govori li tuji človek resnico ali se iz njega norca dela. Tujec je to zapazil in s trpkim usmevom rekel:

— Kaj se čudite, visokospoštovani gospod? Da sem danes ubog, lačen in žejen potnik brez domovanja? Nikar ne mislite, da imam kaj zlega na vesti! Na meni se je izkazalo, da majhni vzroki rode velike posledice. Iz želoda se razvije hrast, iz kapelj narase morje, zaradi ženskega krila je nastala trojanska vojna, jaz pa sem zaradi svojih hlač izgubil lepo službo in še lepšo prihodnjost ter postal ubog, lačen in žejen, zlasti žejen potnik. Baccalaures iuris utriusque Simon Kozina je pri teh besedah uprl svoje poglede na torbico, ki je visela ob jezdečevem sedlu in ni te torbice izpustil iz oči, prav kakor bi hotel od zunaj uganiti njeno vsebino.

Jezdec je zapazil ta poželjivi pogled, potegnil iz torbice obširno bučo ter, izročivši jo tujcu, rekel:

— Pokrepčajte se gospod. Saj sva v nekem smislu tovariša. Jaz sem namreč pisar in desna roka trškega sodnika na Vrhniki gospoda Završana.

— Torej kolega! Lejte, to me veseli. Simon Kozina je jezdecu ponudil roko in jo krepko stisnil. Morda mi veste kaj povedati o mojem bratrancu, vrhniškem županiku Jurju Kozinu, katerega mislim obiskati.

— Lahko bi vam povedal marsikaj, je menil Završanov pisar, ali zdaj se moram požuriti. Toda zvečer se lahko vidiva, če ostanete na Vrhniki. V gostilni pri sv. Trojici me lahko vsak večer dobite. Tam se toči izborna kapljica in te se gotovo ne branite.

— Nikdar, je zaklical Simon Kozina tako prepričevalno, da se je še Završenov pisar moral smejati. Moje geslo je: danes pijan, jutri zopet pijan!

Smeje se, sta si moža segla v roke in se razšla. Nobeden od njiju pa ni zapazil, da je izza grmovja ob cesti prežalo dvoje črnih bleščečih oči in star cigan je vlekel na ušesa vsako besedo, ki sta jo izpregovorila.

Simon Kozina, katerega so bili debeli požirki iz buče kar vidno okrepčali, je nadaljeval svojo pot proti Vrhniki. Tod in tam je bilo na poljih že videti ljudi na delu. Megla se je bila razpršila; ptice so se oglašale veselo in brezskrbno in od tod in od tam se je čul tudi že kak sveži dekliški glas.

Ko je prišel Simon Kozina okrog ovinka, se je pred njim odprl nov razgled, obenem pa je čul iz gozdiča pritajeno klicanje:

— Pst! Gospod! Gospod Simon! Pst!

Simon Kozina se je ustavil, ves presenečen, da je slišal svoje ime.

— Ko je Gospod odpeljal Lota iz Sodome, mu je rekel: Reši svojo dušo in ne glej nazaj — je šepetal Kozina sem sebi in ni niti očesa maknil na tisto stran, od koder je prihajal klic.

— Gospod Simon! Pst! se je zopet slišalo iz goščave. Kaj ste gluhi?

— Hudič naj me v zraku lasa, če se premaknem, dokler ne vem, kdo me kliče, je zdaj glasno rekel Kozina. Povej, kdo si. Ali si človek ali si duh.

— Kralj David kliče vse svoje sinove, je zdaj zadonel resen glas iz gozda.

Kozina je stisnil glavo med rameni, kakor da je nad njim zažvižgala krogla. Previdno se je ozrl in videvši, da v bližini ni nikogar, je krenil v gozd. Šel je naravnost naprej, a nikogar ni bilo videti. Šele ko je postala šuma gostejša, se je priplazil k njemu star cigan v razdrapani obleki. Kar naenkrat je stal poleg njega.

— Ali me še poznaš Simon? je vprašal cigan.

Simon Kozina ni ničesar odgovoril. Samo prebledel je, kakor smrt, ko je zagledal cigana, in roka se mu je tresla, ko jo je položil v ciganovo roko.

— Ne boj se, mu je rekel cigan. Sicer si nas skrivaj zapustil in odnesel seboj vrečico suhih cekinov, ali kralj David ti to odpusti, če mu zdaj zvesto pomagaš izvršiti težavno delo.

— Ali ti je to sam rekel, je vprašal nezaupno Simon Kozina. Lej, Miško, midva sta bila vedno dobra prijatelja, povej mi po pravici kaj hoče kralj David in nikar me ne pahni v nesrečo.

— Bodi brez skrbi! Še davi je rekel kralj David, da bi dal sto cekinov, če bi vedel, kje si ti. Nekaj se je zgodilo, nekaj strašnega. Davidovo hčer so odpeljali menihi v Bistro in jo imajo v ječi, in da bi jo rešili, potrebujemo tebe. Zato si nikar ne delaj skrbi. Kralj David te bo tako vesel, da ti bo še roko poljubil.

Simonu se je zjasnilo lice in prešinilo ga je tako veselje, da je cigana Miškota stisnil k sebi in potem radostnega srca šel z njim naprej.

Tihota in hlad sta vladala v lepem senčnatem gozdu, po katerem sta se zdaj previdno plazila Simon Kozina in cigan Miško in si polglasno pripovedovala svoje doživljaje. Minulo je že več let, kar je Simon Kozina pobegnil od ciganov, s katerimi se je bil klatil dlje časa, in imela sta si torej marsikaj povedati. Simon je tudi izvedel, da je pater Celestin hčerko ciganskega poglavarja v gozdu napadel in ji storil silo, da je Miško potem užgal samostanski skedenj in da je pater Celestin s samostanskimi hlapci v ribiški koči pri Bevkah presenetil cigansko tolpo, in dva cigana ter hčerko kralja Davida odpeljal v samostan ter jih vrgel v ječo, kjer so še sedaj.

— Kralj David se je zaklel, da jih reši, pa če bi moral vse požgati in poklati, je pripovedoval Miško. Ko si nas ti zapustil, je bila Ester še otrok. Zdaj je krasna ženska, da ni take na celem Kranjskem. Kralj David jo je varoval kakor svoje oko. Sicer pa ga dovolj poznaš in več da ne bo prej nehal, dokler svojega otroka ne osvobodi.

— A kaj naj jaz storim pri tem, je vprašal Simon, da se je kralj David ravno name zmislil?

— Tudi to ti povem, je menil Miško. Kralj David te potrebuje, da bi te poslal kot vohuna v samostan. Ti si gospod, ti znaš latinski, ti si pravi mož za tak posel. Nevarnosti ni nobene, a če svojo nalogo dobro opraviš, te bo kralj David kraljevsko plačal.

Po dolgi hoji sta prišla Simon Kozina in njegov spremljevalec do ciganskega taborišča na mali planjavi. Že od daleč se je čulo otročje vriskanje. Drevje je še zapiralo pogled na tabor, a kmalu so odstopila drevesa in Simon Kozina je uzrl tri šotore, okrog katerih je solnce pletlo blesteče zveze in pred katerimi je ležal sredi svoje čete ciganski poglavar kralj David.

Kar se je v onih časih klatilo ciganskih čet po Kranjskem in Štajerskem, po Koroškem in po Primorskem, vse so priznavale kralja Davida za svojega poglavarja. Kralj David je bil že skoro sto let star. Dolga siva brada mu je segala do pasu, v znamenje svojega dostojanstva pa je nosil kakor jajca debele zlate gumbe in palico z zlato sekirico na koncu. Ciganov se je bilo iz južnoslovanskih pokrajin priteplo na tisoče v Avstrijo; bežali so pred Turki in postali pravi strah naših dežela.

Kralj David in Simon Kozina sta si nekaj časa molče gledala v oči in potem molče segla v roke. Kar je bilo ciganov in cigank v taborišču, vsi so se umaknili v stran in pustili moža sama.

— Sedi Simon, je čez dolgo časa rekel kralj David in legel v travo. Kar je bilo — bodi pozabljeno. Govoriva, kakor se spodobi med resnimi možmi.

— Prav, je odgovoril Simon Kozina. Pripravljen sem storiti, kar želiš.

Zdaj je začel kralj David pripovedovati o svoji hčerki in njenih spremljevalcih, ki so bili zaprti. Stari trdi mož, ki je že stokrat gledal smrti neustrašno v obraz, je postal, govoreč o svoji hčerki, mehak in je bolestno pulil svojo gosto belo brado. Potem pa je planil pokonci in slovesno rekel:

— Prisegam ti, Simon Kozina, da te kraljevsko poplačam, če mi rešiš hčerko. Prisegam ti pri večnem solncu, da ti izročim cel mernik beneških cekinov, če otmeš mojo Ester.

Simonu Kozini se je kar bliskalo pred očmi, ko je slišal to obljubo. Cel mernik beneških cekinov — to je bilo res kraljevsko plačilo, kakršno je mogel obljubiti samo ciganski kralj, plačilo, ki je potepuštva že davno sitemu Simonu Kozini zagotovljalo brezskrbno in udobno življenje do smrti.

— In jaz, kralj David, ti prisegam pri spominu svoje matere, da storim vse, kar ukažeš in da ne neham prej, dokler tvoje hčere ne rešim.

Moža sta si krepko stisnila roke, kakor bi hotela s tem potrditi sklenjeno zvezo in potem zopet legla v travo, da se natančno domenita o svojem načrtu.

Šele proti večeru je Simon Kozina zapustil ciganski tabor. Kralj David in Miško sta ga spremljala po gozdu, dokler se ni v daljavi zasvetila velika cesta, vodeča na Vrhniko. Tam so se možje poslovili. Cigana sta se vrnila v svoj tabor, Simon Kozina pa je sam krenil proti Vrhniki. Zdaj je hodil lahko in gibčno in veselo mu je bilo pri srcu, kajti v žepu je žvenketalo dvajset svetlih beneških cekinov, ki mu jih je bil pri slovesu stisnil v roke kralj David, povrh pa je imel zavest, da jih dobi še cel mernik.

Že je mesec razlival svoj bleščeči sijaj na zemljo in že so v posameznih hišah gorele luči, ko je prikorakal Simon Kozina na Vrhniko. Spomnil se je znanja, ki ga je storil zjutraj na cesti blizu Sinje Gorice in gostilne, ki mu jo je bil nasvetoval prijazni pisar trškega sodnika. Pazno je motril posamezne hiše, dokler ni njegovo oko zagledalo osamljeno ob cesti stoječo hišo, nad katero je bilo napravljeno znamenje sv. Trojice.

V gostilni je bilo prav živahno. Čeprav nizka, vendar prostorna sobana je bila polna voznikov, ki so prišedši iz Trsta ali iz Italije tod prenočevali in svoj obilni zaslužek zapravljali. Tudi tržani so hodili radi v to gosilno, v stranski sobi pa se je zbirala trška gospoda okrog svojega sodnika Završana.

Simon Kozina je nastopil v gostilni pri sv. Trojici kakor mož, ki ima dvajset pristnih beneških cekinov v žepu in se zaveda svojega bogastva. Ko je pa še povedal, da je bratranec vrhniškega župnika in da je bil svoj čas, ko je še služil pri baronu Eckhu na Gorenjskem, poseben prijatelj Antona Magajne z Verda, so vrhniški možje pred zgovornim možem dobili velik respekt in mu vse povedali kar je vprašal, da je v kratkem času spoznal vse osebne razmere v celem okraju.

Predno je Simon Kozina legel spat, se je naslonil na okno svoje sobe in razmišljal o veliki premembi, ki se je zgodila ta dan v njegovem življenju. Pred njim je ležala Vrhnika, podobna izumrlemu mestu. Prebivalci tega trga so živeli samo v spominih in v nadah, sedanjosti pa niso pojmili.

Znameniti dogodki tega časa niso našli v tem kraju odmeva. Ljudi niso strašili Turki, pred katerimi se je tresla vsa Evropa, ker so bili prepričani, da Turki ne pridejo do Vrhnike in tudi mogočno reformacijsko gibanje še ni našlo tukaj odmeva. Sicer se je med kmeti tega okraja že dlje časa širilo nezadovoljstvo s katoliško duhovščino in se je kmetsko ljudstvo začelo oklepati novih naukov, ali trg sam je bil še odločno katoliški. Samo ena oseba je bila v trgu, ki je javno kljubovala katoliški cerkvi in njenim zastopnikom. To je bila gospa Regina, soproga "vrhniškega Pilata" Završana.

Noč je bila svetla, tako da se je videlo daleč naokoli. Z barja in z bližnjih gozdov je lahni spomladanski veter nosil vonj sveže trave in mladih smrek. Mesečina je svetlikala nad strehami in ob hišah ter izpreminjala njih nejasne boje in stvarjala iz njih čudovite nove harmonije.

Simon Kozina je gledal nepremično na vrt nasprotne hiše, kjer sta sedeli v mirnem pogovoru gospa Regina in njena mati in čakali, da se sodnik Završan vrne domov. V gostilni so bili Simona natančno podučili tudi o gospi Regini. Ko jo je sedaj videl na njenem vrtu, se je vsa njegova pozornost osredotočila nanjo, saj je od nje pričakoval posebne podpore pri rešitvi svoje težke naloge.

Toda narava je bila močnejša nego volja Simona Kozine. Utrujenost je moža prevzela. Naslonil je ob roko svojo malo glavo, ki je bila podobna glavi kake stare aristokratske device, katera se je vdala pijači, in zaspal na oknu. Ko se je končno prebudil, je bila tudi na Završenovem vrtu že tema, mesec se je bil izgubil z obzorja in veter je podil samo še hlad in vlažnost pred seboj. Sedaj je tudi Simon Kozina poiskal svoje ležišče.

Majhen in skromen je bil dom Antona Magajne na Verdu. Sredi malega vrta, po katerem je cvetoči bezeg razširjal svoj omamljivi vonj, je stala stara in že jako slaba hiša, vsa obrasla z zelenjem, da so se z nekoliko oddaljene ceste komaj okna razločevala. Izza davnih časov je bilo to posestvo svobodna kmetija in Magajni na njej gospodarji. Anton Magajna je bil to svobodno kmetijo podedoval po svojem bratu; prej je služboval na raznih grajščinah kot oskrbnik, nazadnje pri baronu Eckhu v Begunjah na Gorenjskem. Po bratovi nenadni smrti je popustil službo in sedaj sam gospodaril tej domačiji. Gospodinjstvo mu je vodila edina sestra Ana, še mlada udova samostanskega logarja. Na koncu Magajnovega vrta, v prostorni hladni lopi je sedela mala družba in živahno razpravljala o velikem boju, ki so ga bojevali kranjski deželni stanovi z nadvojvodo Karlom zaradi enakopravnosti protestantov s katoličani. V družbi je bila tudi gospa Regina, ki je tiho in molčeče sedela poleg Magajnove sestre in poslušala živahna razpravljanja o bojih kranjskih deželnih stanov z nadvojvodo Karlom zaradi enakopravnosti protestantov s katoličani. Na enkrat ni posegla v pogovor, dasi se je z vso dušo oklepala nove vere in z vso strastjo svojega ognjitega temperamenta sovražila papiste. Le zdaj in zdaj je dvignila svoje belo čelo. S svojimi velikimi temnimi očmi, ki so sijale kakor večne zvezde svetnice Verene, je pogledala nekako vprašujoče okrog sebe, kakor bi hotela reči: Čemu se prepirate, saj je vendar vse jasno. In zopet je tekel pogovor dalje in postajal čedalje burnejši.

— In naj cesar in nadvojvoda še tisočkrat prepovesta oznanjanje evangeljskih resnic, je dejal Anton Magajna srdito, jaz se vendar ne uklonim. In če bi imel papež vrh svojih treh kron še četrto, od božje besede me ne odvrne.

— Mene tudi ne, je zaklical nekdo od zunaj in pri vhodu v lopo se je prikazal dolgi Laban. Čisto prav imate, gospod Magajna. Doslej vam nisem in nisem hotel verjeti, ali danes sem spoznal svojo zmoto. Jaz prestopim zdaj tudi k novi veri, ali pa grem k ciganom.

(Dalje prihodnjič.)

Nad 30 let
se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične neprilike.
SAMO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
ali pri
F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

POZIV NA SKUPNO DELOVANJE SLOVENCEV IN HRVATOV ZA SOCIALISTIČNO AGITACIJO V AMERIKI.

"Najboljše sredstvo za agitacijo je časnik!"

Državne volitve, ki so se vršile v jeseni 1904 so nam socijalistom prinesle mnogo nade, upa, — in kar je največ — poguma za nadaljno borbo v boju zoper kapitalizem. S tem, da je socijalistična stranka v Ameriki v jeseni tako nepričakovano žela, nas je navdahnilo z novimi močmi; da bomo v naprej delali s potrojeno silo. Glas prvega uspeha bode gotovo odmeval čez štiri leta v povečani meri, o tem smemo biti prepričani. Da pa to nebode ostalo samo na papirju soc. časopisja kot fantazije, je potrebno, da se v teku tega časa pripravimo na nov naskok; potrebno je, da se ves življenj, vsa delavska inteligenca, ki ima voljo in ki vidi v tej stranki rešitev gospodarskega propada in odstranitev suženjstva nad človekom stopi v tesno zvezo. Brez načrtov in voditeljev se ni odigrala še nobena vojska v zgodovini, zato mislim je potrebno, da se začno stvarne razprave, kako naj se pripravimo in postavimo v oddelkih naše armade na najuspešnejše pozicije na ta prihodnji naskok, ki naj bi bil v vsakem oziru izdaten.

To doseči, se mi zdi v prvem oziru najpotrebneje; drugo pride potem samo ob sebi. Uprašanje se nam usiljuje le še, kako to doseči?

Na to važno uprašanje hočem v naslednjem v kratkih potezah odgovoriti, in to z upanjem, da se tudi ostali slovenski, kakor tudi hrvatski sodrugi tega uprašanja koperativno udeleže.

Povod temu je dalo moje letošnje potovanje za list "Glas Svobode", ker sem pri tej priliki prišel v dotiko z raznimi hrvatskimi socijalisti po Združenih državah ameriških. Prilike sem imel videti mnogo vnetih, hrvatskih sodrugov, ki bi radi mnogo žrtvovali za socijalistične ideje, oziroma propagando. Videl sem ljudi, ki imajo železno voljo in ki so vedno in povsod nastopali kot neustrašeni bojevniki za socijalistične nauke. Priložnost sem imel slišati iz njih ust bridke pritožbe napram hrvatskemu meščanskemu časopisju, ki zavija resnico in tepta vse, kar se rodi v zavednih radničkih glavah, vse kar ima smisel za napredek razrednozavednega delavnega ljudstva. Povedalo se mi je o "pašah" tega oholega časopisja, ki je skozinskoz hinavsko in korumpirano.

Toda s tem seveda se ni povedalo prav nič novega; kar se čuje od Hrvatov sedaj, je stara pesem, ki je slovenski popolnoma podobna. Kajti hrvatski buržoa se v prav nobenem oziru ne razlikuje od slovenskega. Glavno je torej zopet le vprašanje, katerega smo si postavili: kako sredstvo je najbolje za pobijanje teh oholožev? Slovenski delavci v Ameriki smo toliko pred Hrvati, da imamo en list, v katerem lahko izrazimo naša mnenja in kar je največ, da imamo moralično oporo in zavetje, ko nas meščansko, ali versko fanatično vzgojene časopisje napada. Pri Hrvatih do tega še do danes ni prišlo. Res je, da so naši sodrugi ob vsaki priliki porabili najboljša sredstva, da so tiskali letake in pamflete, v kterih so ožigosali zmedene zajedavce v najbolj živi luči, ali to so bila vedno le preslabotna sredstva napram kolosalnemu sovražniku, ki je imel vedno na razpolago tednike, mesečnike in celo dnevnike. Da bi se sodrugi v tacih slučajih obračali do "Glas Svobode" mislim, nismo nikdar doživeli. To je po mojem mnenju bilo vedno napačno; če prav nas narečje razlikuje, se s tem vedno še nemore reči, da drug druzega ne razumemo.

Priznati in upoštevati se mora seveda te nedostatne informacije, pomanjkljivo medsebojno občevanje z ene strani, slabe materijelne odnošaje in druge tehnične vzroke pa z druge strani, ki so ovirali in delali zapreke.

Nekaj krivde je ležalo res v prej-ležečih besedah, toda glavne napake je iskati vendar le pri nas samih, ker se nismo potrudili seznaniti se drug z drugim natančneje. To bi bila toraj, če se postavimo na zagovorniško stališče edina utemeljitev, da je vladala vseskozi misel o slabotni stranki. Pa pustimo sedaj to in pojdimo za bodočnostjo.

Državne volitve, ki so minule so nam vzele zadnji zagovor in dale zopet nov termin — nov čas, da se posvetujemo kako popraviti stare hibe. Zatorej na delo, hrvatski in slovenski sodrugi! Hrvatski sodrugi potrebujejo neobhodno lastnega lista, ki naj bi bil pisan v smeri lista "Glas Svobode". Zmožnosti in inteligence imajo ti ljudje; čemu bi se jim torej ne pomagalo, ako to sami *hočejo?* — Slovenski socijalisti v Ameriki, ki smo prišli tako daleč, da si štejemo v srečo, da imamo tak list je dolžnost, pomagati sedaj tudi našim hrvatskim sodrugom do izdaje soc. časnika. In to če že ne drugače, v agitatoričnem oziru. Zato menim, je v prvem oziru potrebno, da si hrvatsko zavedno radničtvo osnuje provizorično centralo, katere odbor naj bi se osredotočeval in raztezal po vsej Ameriki. Delovnega odbora naj bi bil nekaj ljudi; v svrho agitatorične korespondence naj bi se pobiral davek za tiskovni in korespondečni fond. Odbor bi se moral obrniti na vsa glavna industrijska mesta v Ameriki, koder so Hrvatje nastanjeni. Tako n. pr. v New York, Chicago, San Francisko, Philadelphio, Butte, Mont., Anaconda, Mont., Denver, Pittsburg, Cleveland, itd. itd. Centralni odbor pa bi se še posebno moral obrniti do soc. glavnega stana iste države, s kateri bi svoje delovanje razvijal in še posebej na glavni stan socijalistične stranke, ki ima svoj sedež v Chicagi, Ill. Kajti kakor hitro izve odbor soc. stranke, da se Hrvatje pripravljajo na veliko agitacijo v prilog etabliranju socijalističnega lista, bode takoj na mestu ter publiciral v prilog hrv. narodu inserate. Kajti priznati je treba, da soc. stranka v Ameriki ne štedi z nobenim sredstvom, kadar se gre za razvoj socijalističnih idej. Pomisliti je torej treba, da bi glavno ulogo prevzelo do izvršitve ameriško soc. časopisje, ki je razširjeno po celi republiki. Za moralično oporo med delovanjem, pa naj bi služil list "Glas Svobode", ki bi v tacih slučajih priobčil tudi članke ali odgovore na napade v hrvatskem jeziku. Odbor, ki naj bi se osnoval kjerkoli, naj bi se v prvem oziru obrnil do slovenskega soc. kluba v Chicagi, Ill., ozir. tajnika tega, koji bi izročil vse informacije glede delovanja in druzih stvari spadajočih v ta delokrog.

Na ta način bi šli eden drugemu na roke kot najbližja jugoslovanska plemena, in tako ustanovili hrvatski soc. časopis. Ta časopis naj bi se že vstanovil na akcije ali pa če bi se kdo oglasil, da ga začne na svojo pest izdajati. Do sedaj se je lahko marsikdo izgovarjal, češ, saj ni hrv. socijalistov, ki bi list čitali in list podpirali. To bi bil najprimernejši odogvor vsem tistim, ki dvomijo, da v hrvatskem narodu ni socijalistov, da naši bratje Hrvatje niso pristopni soc. idejam. Radi tega vsi hrvatski sodrugi na plan! kadar to čas zahteva. Hkrati še nekaj nasveta glede tiska in uprave lista. Katero mesto smatrajo Hrvatje v Ameriki za centralo njih duševnega razvoja, ne oziraje se na meščanske časnike, mi ni znano. Svetoval bi pa, in mislim, da mi bo večina Hrvatov pripoznala, — da je Chicago, kot središče ameriške industrije, tudi v drugem oziru najpristopneje in ugodno mesto za izdajanje bodisi že kaštnikoli lista, posebno pa še socijalističnega. Zato mislim tudi, da bi se eventuelno bodoči list hrvatskih sodrugov tiskal v Chicagu — in to v tiskarni, kjer se tiska "Glas Svobode". Ta tiskarna je delavska tiskarna, češkega soc. lista "Spravedlnost" in ima vprav sedaj zelo pripravne prostore za taka podjetja. Upravniška priprava je deloma že na mestu; edino kar bi potrebovali, bi bilo hrvatskega urednika, to je vse!

Glede naročnikov, ozir. potovanja za agitacije lista bi en potnik lahko opravil vse ob priliki, ko bi pobiral naroč. bodi si za enega ali druzega. S tem bi se mnogo prištedilo na času in denarju. —

Sedaj je potrebno le še, slišati mnenje vseh tistih, ki so za stvar, in ki vidijo v tem v resnici napredek, in najuspešnejšo agitacijo za socijalizem.

P—č.

Društvene vesti.

Društvo **"Slavija"** št. 1. S. N. P. J. v Chicagu, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Naročni dvorani na 587 S. Centre Ave.

John Duller, tajnik,
12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo **"Triglav"** št. 2. "S. N. P. J" v La Salle, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih brata M. K. V to društvo vstopi lahko vsak Slovan ne glede na verozpovedanje in politično prepričanje.

D. Badovinatz, tajnik.

Društvo **"Adrija"** št. 3. "S. N. P. J.", v Johnstown, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. K mnogoštevilnem vstopu v omenjeno društvo vabi **Odbor.**

Društvo **"Bratstvo"** št. 4 S. N. P. J. v Steel, O. ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih brata Karola Dernač v Steel, O.

Društvo **"Naprej"** št. 5 S. N. P. J. v Clevelandu ima svoje redne mesečne seje vsak prvi četrtek zvečer v mescu v društvenih prostorih na 1778 St. Clair Str., Cleveland, O.

Društvo **"Bratstvo"** št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih brata Frank Miklavčiča na Sygen. V mnogoštevilnem pristopu k omenjenemu društvu vabi **Odbor.**

Društvo **"Bratoljub"** št. 7. S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze. Somišljeniki se vabijo v društvo.

Društvo **"Delavec"** št. 8. S. N. P. J. v So. Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v društvenih prostorih na 019 Green Bay Ave.

Slovensko narodno bratsko podporno društvo **"Bratstvo Naprej"** št. 9 "S. N. P. J.", v Yale, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu. K mnogobrojnem ustopu v čilo društvo vabi uljudn **Odbor.**

Društvo **"Trdnjava"** št. 10 "S. N. P. J.", v Rock Springs, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako četrtó nedeljo v mesecu. K mnogoštevilnem vstopu v omenjenem društvo vabi najuljudneje **Odbor.**

Bratsko društvo **"Sokol"** št. 11 spadajoče v "S. N. P. J.", v Roslyn, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu. Za vstop v društvo se vabijo vsi Slovani v Roslynu in okolici. **Odbor.**

Društvo **"Edinost"** št. 12 "S. N. P. J.", v Murray, Utah, ima svoje redne mesečne seje vsako prvo sredo po 8 v mesecu v društvenih prostorih.

M. Žugel, tajnik.

Društvo **"Edinost"** št. 13 "S. N. P. J.", v Wheling Creek, O., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. K mnogobrojnem vstopu v društvo vabi vljudno **Odbor.**

Društvo "Sloga" št. 14 "Sl. N. P. J." ima vsako prvo nedeljo v mesecu svoje mesečne seje v Jerebovi dvorani, na 10 ulici, Waukegan, Ill.

Društvo **"Zarja"** št. 15 "S. N. P. J.", v Ravensdale, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo in poslednjo nedeljo v mesecu ob 9 uri dopoldne v prostorih brata Frank Grošelj-na v Ravensdale, Wash.

Jos. Kožuh, tajnik.

Društvo **"Sloga"** št. 16. "S. N. P. J." v Milwaukee, Wis., ima svoje mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu. Fran Budna, tajnik.

Slov. delav. amer. Koledar.

Jako primerno darilo za svojce v stari domovini. Koledar je okrašen z raznimi slikami in ima mnogo zanimivih spisov. Cena koledarju je 25c.

Cuvajte se . . pljučnice! . . .

Vsaka žrtev te hude bolezni se najprvo prehladi. Ali ste že o tem kdaj pomišljali? V devetih izmed desetih slučajev se pljučnica razvije vsled zanemarjenega prehlada, ki se je zagrizel v pljuča. Ali se vam izplača biti bolnim z vsemi stroški zdravnikov in postrežnic, ne da bi še sploh omenjali nevarnost? Nikoli!

Severov Balzam za pljuča

je že otel marsikako življenje.

Zoperstavite se prehladu in kašlju koj iz začetka. Omehčajte si kašelj in odstranite tisto težečo bol iz prsij s SEVEROVIM BALZAMOM ZA PLJUČA. Isto se olajša in ublaži ter odstrani bolečino. Cena 25 in 50 centov.

Pomembni lek.

Dolgo časa me je nadlegoval kašelj in nisem mogel spati. Slednjič sem bral v časniku o vašem balzamu za pljuča in kupil eno steklenico, ki se je izkazala navadno dobra. To je res pomemben lek.

M. Grahek, Calumet, Mich.

Ozdravljen po par dozah.

Silno sem vam hvaležen za vaš balzam za pljuča, kajti po par dozah se mi je zdravje spet povrnilo. Poplačaj vam Gospod Bog! Priporočiti hočem vaša zdravila vsakomur. Vaš udani

Jos. Haranta, Montreal, Can.

BRIGHT-OVA BOLEZEN

je najhujša bolezen za ledvice. Ako se tvori usedlina v vaši vodi, ali je ista zadrževana in jo je jako malo, rabite

Severov lek za jetra in ledvice.

Pri Bright-ovi bolezni na ledvicah se tudi pojavi velika obilica beljakovine. Severovo slavno zdravilo pospešuje ledvice in jetra k zdravem in normalnem delovanju. Severov lek za ledvice in jetra prepreči tudi bolezen v žolču. Cena 75c in $1.25.

Osveži vas.

Ako rabite lek, ki bi okrepčal vaš cel sistem in vas storil nekako svežega, ne bodete našli nič boljšega ko je

SEVEROV BALZAM ŽIVLJENJA.

Ta krepčitelj deluje na vsak oslabel organ ter mu da moč. Vpljiva tudi na vsak obolel del in tvori nova vlakna. Znova oživlja in pomladuje. Cena 75c.

Zapečenost in žolčnatost

ter vsi njihovi slabi učinki zginejo če rabite

SEVEROVE JETRNE KROGLJICE.

V slučajih hude zapečenosti ali zabasanosti, vzemite dve krogljice zjutraj in zvečer. Osnažijo in očistijo cel uživalni del ter napravijo celo telo zdravo in krepko. Cena 25 centov.

Ozdravi bodenje. Bodenja ali lumbago je neka vrsta revmatične bolezni, ki posebno zadeva živce v hrbtu in boku. Isto je hudo in stori človeka nezmožnega za delo.

Sevrovo Olje sv. Gotharda ozdravi vse revmatične bolečine. Treba vam se je le dobro drgniti z njim. Uleze se hitro ter gre naravnost v sedež bolezni in jo ozdravi. To olje izleči tudi izpahnenja. Cena 50c.

Na prodaj v lekarnah. Zdravniški nasveti zastonj.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

... iz ... in Pennsylvanije ... vrednosti $100.

ODBOR.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as Second Class Matter.

Subscription $1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek in velja za AMERIKO:
za celo leto $1.50
za pol leta 75c
ZA EVROPO:
za celo leto .....kron 10
za pol leta .....kron 5

Prvi svobodomiselni list za slovenski narod v Ameriki.

Naslov za dopise in pošiljatve je sledeči:

'Glas Svobode'
683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Brutalni nastop policije v Petrogradu.

"Berliner Tagblatt" je prinesel poročilo iz peresa dr. Waldemara pl. Berenstamma advokata in znamenitega časnikarja o brutalnem nastopu policije napram demonstrantom dne 11. dec. m. l. v Petrogradu.

Poročilo se glasi:

"Ko sem se vrnil v Berolin in čital poročila v časnikih o demonstraciji, ki se je vršila dne 11. dec. m. l. v Petrogradu, sem se čudil, da se tako malo vé o dogodkih v Nemčiji, ki so se vršili omenjenega dne v Petrogradu.

Jaz sem s svojimi lastnimi očesi gledal in občutil brutalni nastop policije napram ruskemu narodu.

Že sredi tedna se je razširjala vest, da bode v nedeljo demonstracija. Ali dognati se ni dalo, če se misli z demonstracijo protestirati proti nepriljubljeni vojni, ali zahtevati ustavo, ali pa ugovarjati proti obsodbi morilca Plehveja. V soboto se je širila govorica, da so demonstrantje zavrgli svoj namen. Zajedno so pa vsi listi prinesli objavo mestnega kapitana v obliki oglasa, v kateri se opozarja občinstvo, da ne sme obstajati na ulicah, ko prično izgredi. To nejasno in pomanjkljivo svarilo sem čital . . . Hotel sem kupiti svojemu sinu knjigo, pa tudi iz radovednosti pogledati, kaj se v mestu vrši.

Najel sem si voz ter se peljal po "Nevskem prospektu". Ko sem dospel do Wolfove knjigotržnice, sem opazil, da se je množice polastila nekaka razburjenost. Večina peščev je stala na hodnikih. Vozovi ulične železnice so bili polni. Pogledi vseh so bili obrneni proti mestni hiši. Naenkrat sem videl vse. Od mestne hiše sem je bežala ljudska množica, ki je rinila pešče nazaj: orožniki na konjih so sledili ljudski množici ter z golimi sabljami udrihali po glavah' . . .

Uradno poročilo se glasi le o udarcih s ploskovino. Nekaj sem v poročilu posebno opazil: "Policija je bila prisiljena rabiti orožje." O smislu teh besedi, sem jaz kakor vsak izobražen človek na jasnem: Policija sme le v samoobrambi rabiti orožje, sablja se ne sme nikdar rabiti mesto nagajke. In vendar so rabili sablje.

O samoobrambi orožnikov ne more biti tu govora, ki so z golimi sabljami gonili pred seboj neoboroženo ljudsko množico. Od kedaj so bežeči ljudje nevarni orožnikom?

Orožniki so jahali mimo. Kmalu sem videl mladega dijaka, katerega so vlekli policaji s sabo in kateremu so iztaknili oko. Nikdar ne bodem pozabil te grozne rane . . . Policija vlači vedno nove ljudi, kojih obrazi so krvavi. Ko sem gledal te grozovitosti, se me je polastila nekaka razburjenost, skočil sem iz kočije in odšel na nasprotno stran k prijatelju, katerega sem vprav ugledal. Razburjen mi je povedal tole:

"Ko sem šel mimo mestne hiše sem zaslišal petje. Obrnil sem se v smeri, odkoder je prihajal glas. Kar zagledam na hodniku poleg cerkve sv. Katarine ljudsko množico, ki je pela. Iz sredine je vihrala rdeča zastavica liki zastavica, ki na vozovih poulične železnice naznanja, da so vsa mesta zasedena. Na zastavici ni bilo napisa. Mej tem ko so ljudje mirno peli, je prijezdil oddelek orožnikov, ki je takoj z golimi sabljami napadel ljudsko množico. Ljudje so se razpršili na vse strani. To sem videl sam . . .

"Mir se je takoj povrnil," se glasi uradno poročilo. Da, mir! Oddelki orožnikov na konjih so zmagonosno jahali po "Nevskem prospektu". Pred kazansko cerkvijo so policaji zaprli cesto in niso dovolili dijakom, ki so bili slabo oblečeni prekoračiti kordon.

Ko sem dospel v Mihajlovo ulico, sem zopet zaslišal petje. Predno sem se zavedal, kaj se vrši, sem videl oddelek orožnikov na konjih, ki so z golimi sabljami udarili na ljudstvo na hodniku. Sekali so po ljudeh, kakor da bi bili obsedeni.

Jaz sem se stisnil ob zid. In temu se imam zahvaliti, da nisem dobil po glavi. Ta napad na ljudstvo je bilo navadno lopovstvo — hudodelstvo.

Ali je bil ta napad res lov na ljudstvo, kakor ga imenuje neki berolinski dnevnik? Ne! Lovec lovi divjačino, da jo ujame. Tu so se pa lovci le v enem strinjali — v tr pinčenju svojih žrtev.

Ko sem šel po Mihajlovskovi ulici, sem bil priča groznega prizora. Policaji so iz ljudske množice aretirali le take dijake in dijakinje, ki so bili slabo oblečeni. Te so tepli s pestmi po obrazih. Tudi tajni policaji so udrihali s svojimi gorjačami po njih. Na vseh straneh se je čulo ječanje in vpitje.

Poleg mene so pretepali mlado deklico. Obrnil sem se do mladega policijskega lajtnanta, ki je mirno gledal ta prizor: "Ali ne vidite kaj delajo vaši ljudje. Naredite vendar konec temu početju!" Dasi je bilo to vse, kar sem govoril, je lajtnant zaupil svojim ljudem: "Zgrabite ga in naštejte mu jih po gobcu!" Policaji so pustili ležati deklico na tleh in so planili na mene.

Udarcev je kar deževalo po meni. Z rokami sem skušal zavarovati si glavo. Ali neki policaj je vedno skušal od zdolaj navzgor raniti moje lice. Potegnil sem zimsko čepico preko obraza. Vlekli so me v bližnjo vežo, kjer so me pretepali, dokler nisem bil ves v krvi.

V tacem položaju so me vrgli na cestni tlak. Tam so me policaji pustili ležati, ker so napadli zopet druge ljudi. Jaz sem se skušal rešiti, ker sem uvidel, da me hočejo te zveri ubiti.

Z velikim trudom sem prišel do bližnjih vrat. Šel sem po stopnjicah navzgor in prišel sem v gosposko kuhinjo. Ko so me zagledali sluge, so prihiteli nasproti in me pričeli zmivati. Pripovedovali so, da so z balkona gledali in videli grozovitosti policajev. Prišla je tudi gospodinja, ki mi je ponudila malo vina.

Mej tem je vstopil še eden, kojega so policaji brutalno pretepli ter prosil pomoči. Kar prihiti v sobo služkinja in kriči: "Suroveži so enega ubili." Pogledal sem na ulico in videl sem ležati človeka v krvi. Sedaj so odšli policaji . . ."

Tako se glasi poročilo očividca, kateremu v resnici ni treba pridjati komentara.

Johnstown, Pa.

Dne 20. januvarija 1905.

Sodr urednik prosim, da mi dovolite malo prostora v "Gl. Sv.", da opišem malomestno dogodbico, v kateri igra glavno ulogo dr. Mirko Kajič in soproga necega njegovih faranov.

Vsa stvar še ni določno sodnjisko pojasnena, ker se bode končna obravnava završila pri višjem sodišču v Pittsburgu, Pa.

I. G. trdi, da mu je njegova soproga pred božičem 1904 povedala, da ji je župnik Kajič po sili pritisnil poljub na njeno lice okoli devete ure zvečer, ko je prišla po končanem petju iz cerkve.

Na dalje trdi I. G., da mu je njegova soproga sporočila, da jo je Kajič pri spovedi izpraševal o pikantnih stvareh, ki so morda na mestu le še v kacem bordelu in ji slednjič ni podelil odveze. Vsled tega ga je njegova soproga pričakovala pred zakristijo, da bi ga vprašala po vzrokih, zakaj ji ni podelil odveze. Ali Kajič jo je zgrabil trdo za roko in jo hotel odpeljati s silo v zakristijo. Ali ona se mu iztrgala iz rok, pobegnila je domov in povedala vse svojemu možu.

Sedaj je I. G. napisal list župniku Kajiču. Kajič ga je pozval na dogovor. Ali temu vabilu se I. G. ni odzval, ampak pisal je Kajiču zopet list. Zdaj je pa Kajič poslal v listu I. G. $100, da bi potolažil I. G. Ali I. G. ni bil s tem zadovoljen, pač pa je vložil tožbo.

Pred sodiščem se je Kajič zagovarjal, da je le radi tega dal I. G. sto tol., ker se je bal, da bi ga I. G. očrnil pri škofu.

Iz te pogodbe sledi, da je skrajni čas, da vsakteri mož prepove svoji ženi in hčeram hoditi k spovedi.

Želim "Gl. Sv." obilo naročnikov in vspeha, župniku Kajiču pa "špehkamro". *Podgurc.*

S severnega tečaja.

Dne 2. januvarija 1905.

Nabralo se mi je zopet nekaj gradiva, da ga podam bravcem "Glas Svobode", posebno o razmerah, gibanju in življenju tu na severu. Dasi ne spada vse v socialni list, vendar upam, da bode imel koš z mano usmiljenje, da mi ta pot prizanese. Saj se bravci, včasih tudi zanimajo za vesti z mrzlega severa.

Politični horizont je bil tudi precej razburkan v Yukon teritoriju. Bile so volitve. Izvoljen je bil konservativen kandidat z 100 glasovi večine. V Yukon teritoriju so skoro tri četrtinke prebivalcev naprednjaki, a vzlic temu je dobil konservativec večino. Zakaj? Ker je bil prejšni liberalni zastopnik vladna kreatura, ne pa zastopnik teritorija — gledal je le za svoj žep.

V Alaski je baje nekje na papirju zakon, da se mora delavca najprvo plačati za storjeno delo. A žal, nimamo ga v Yukon teritoriju. Radi tega delavci čestokrat izgube svoj zaslužek. Prevara in goljufija sta tukaj na prvem mestu. Tožeb je malo kje toliko, kot tu v metropoli Dawson.

Letnih troškov v Yukon teritoriju smo imeli $1,715.290. Za pota in mostove $147.358; za šole $66,952.-75. Od te svote se je porabilo za indijanske šole in zdravstvene naprave $5000; za indijansko kulturo je bilo dovoljenih $10.000. Torej se je polovica odtegnila. Vislice so bile že tudi postavljene v Dawsonu. Dva Francoza sta končala na njih. Kriminalni zapisnik je obsežal 30 tisoč besed, kanadsko vlado je pa stal ta špas okroglih $200.000.

Zlatega prahu se je do sedaj izvozilo iz Yukon teritorija za $107.-000,000. Koliko so ga prejšnja leta vtihotapili ljudje preko meje, ko še ni bilo stroge postave za izvoz, se ne vé. V enem letu je ljudstvo plačalo $269,599.75 carine za zlato. Največ zlata se je pridelalo leta 1900 in sicer za $22,000,000. Zlati prah so tu najprve našli v Circle Alaska, in to že leta 1876.

Tudi premoga je obilo na severu. Saj se je tu mnogo preje završil naravni proces kakor drugod. Prvi premog so našli leta 1851 Cook Island Alaska. Neka rusko ameriška družba je več let v Coal Bay kopala črni diamant v toliko, kolikor ga je rabila. Imela je 8 milj dolgo progo od premogokopa do morja. Leta 1888 so pričeli kopati premog v Kolckemak Ba. Izkopali so ga kacih 300 ton, potem so pa prenehali z delom. Premog se koplje tudi v Kodiak Island, Chignik Bay, Hook River, Herendeen Bay, Comptroller Bay in Norton Sound. V Rampart-u sta dva premogokopa, kjer so lani nakopali 2,400 ton. Tudi v Yukon teritoriju so na več krajih odprli premogokope. N. pr.: Cliff Creek Mine! A, E, Co. Mine in Coal Creek so znani premogokopi. Premogova plast je na nekaterih krajih debela 4—10 črevljev. A premog je slabeji kakor ameriški. Tudi ni železnic, ki bi ga vozile do morja ali reke Yukon. Delavske plače so pa tudi primerno visoke, radi tega ga ne kopljejo v večji množini. Tukaj plačujejo $6 za ton premoga. Od 1. julija 1903 do 1. julija 1904 je bilo iz Zdr. drž. in britanske Columbije poslanih 110.175 ton premoga na sever. Iz Zdr. drž. 56.104 ton, v vrednosti $256,117; iz britanske Columbije pa 54,072 ton, v vrednosti $216,089.

Promet na Yukonu od Whitehorse do Dawsona je znašal minolo poletje približno tri četrt milijona tol.; od Dawsona do Tanana na reki Yukon pa osebni $156.000, tovorni pa $450.000. Vozni listek od Dawsona v Tananò je veljal po leti $60, zadnji mesec preje je reka zamrznila $75, sedaj po zimi pa stane $100. Minolo leto so mali parobrodi prepeljali 3,000, mali čolni pa 1,395 potnikov.

V Tanani je to zimo vse drago. 100 funtov pšenične moke stane $12, govedina 60 centov funt (suha svinjina je že pošla); obed stane $2, postelja $1, sveča 25c, sodček žrebljev $50. Roparski napadi so tam na dnevnem redu. Pod obtožbo je sedaj neki Vuko Perovič, Slovan, ki je lansko leto s sekiro ubil Jakob Jakona v kolibi, ga oropal in kolibo zažgal. Zgorelo je truplo in koliba.

Prazni žep in lačen želodec storita pogostokrat iz poštenih ljudi navadne roparje.

Sedaj stanuje v Alaski (Yukon teritoriji ni vštet) 23,650 belokožcev in 3,000 Indijancev. Ali to število ni pravilno, ker je gotovo višje.

Najdražja vožnja je pa na "White Paas in Yukon" progi od Skagway do Whitehorse. Dasi je tu železnica le 110 milja dolga, stane vozni listek $20.

Lansko leto so se tukajšni listi jako zavzemali, da bi se zvezala kanadska železnica preko Alaske in Beringove morske ožine s sibirsko. To bi bila potem najdaljša železnica na svetu.

Včasih čitam v "Gl. Sv." tudi kaj o prostituciji, katera tudi pri nas na severu vprav bujno cvete. Tu se nahajajo prostitutke pravcate kapitalistinje, kajti njih premoženje znaša do $100,000 ali pa še več. Tudi mej omoženim ženstvom je jako malo uzornih žen. Tu živi rojak, seve s ponarejenim imenom — Anton Stander — ki je leta 1896 dobil jako bogat "claim", iz katerega je pridelal blizo za en milijon tol. zlata. Ali ta uzor Slovenca je jako komodno živel in bode kmalu na beraški palici. Njegovo navadno delo je bilo, da je popival in se pretepal po gostilnah, blondinkam pa podarjal tisočake. Svoji ljubici (prostitutki) je dajal tretji del izdelanega zlata skozi 5 let, da je bivala pri njemu. Poleg ji je pa kupil v San Franciscu za $48.000 zlatnine in diamantov. Sedaj pravijo, da je že nekaj let ž njo poročen. A vzlic temu nimata premoženja skupaj, ampak vsak zase. Kakor se čuje ima žena njegova $400.000 premoženja. "Claim" je prodal za 15 tisoč tol., ker ga je neka tudi zloglasna omožena ženska hotela tožiti za $30.000 odškodnine za otroka, kojega oče je baje on. Sedanji lastnik 'claima' je dobil že blizo $100.000 iz njega. Slovenca, ta uzor človek ni pogledal, tudi ne vzel v delo, ako je vedel, da je Slovenec. In če pojde tako naprej, bode morda kmalu prišel čas, ko bode on beračil za delo.

Veseli me, da ste povečali list, ker to dokazuje, da napredujemo.

Živijo socializem!

Vrha sin.

Slovenci v Chicagi pozor!

V nedeljo dne 29. t. m. bode obdržaval slov. socialni klub ob dveh popoludne v 'Narodni dvorani' 587 So. Centre Ave. društveno sejo.

Seje se udeleži lahko vsakdo, ako tudi ni član soc. klub. Socialisti nimajo vzroka, da bi svoje delovanje skrivali pred ljudmi.

Odbor.

Listnica upravništva:

J Plautz, Calumet; 2 dolarja prejeli in uknjižili.

Golobar, Ladysmith, B. C. svota za Koledarje prejeli. —pozdrav! — L. Zupan, Tercio, Colorado; — preskrbimo.

Listnica uredništva.

Vse dopise, katere smo morali radi pomanjkanja prostora odložiti, izidejo v prihodnji številki. Pozdrav vsem!

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizo 19 ulice CHICAGO, ILL.

POZOR! Pueblčani!

Zima je tu! V zimskem času se človek rad pokrepča z dobro pijačo, in zabava v veseli družbi.

Dobra pijača dela dobro voljo in veselje kar pomeni za delavca mnogo ki je redkokdaj prost.

Vsled tega naj rojaki obiskujejo take kraje, kjer se to dobi. Primeni ne manjka niti ene stvari, s katero bi ne mogel v tem oziru postreči vsakemu.

Pridite in prepričali se bodete sami:

Z odličnim spoštovanjem
Nick Starašinich
604 S. Santa fe Saloon,
GROWE, PUEBLO.

F. J. SKALA & CO.

320—322 W. 18. ulica
ČESKO-SLOVANSKA BANKA.

Pošiljanje denarja, izmenjevanje tujih denarjev, izterjatev denarja in vrednostnih stvarij po celem svetu, sesebno v Avstro-Ogrski in Zdr. drzavah.

Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedščine.

Zastopniki družb: bremške, hamburške, antverpške, rotterdamske in francoske prekomorsko—vožne črte. V New Yorku in ostalih evropejskih pristaniščih sprejmo potnike naši zastopniki. V slučaji zadrška oziroma zaprek potnikov, obrnite se na nas.

Poskusite

najboljše unijske
A—B, X—Lent in
Criterion smodke
katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.
Postrežba točna. Cene nizke.

KALIFORNIJSKO VINO

na prodaj. Pridelek farme Hill Girt Wineyard. Dobro črno in belo vino po 35 do 45 centov galon; staro belo ali črno vino 50 centov galon; risling 55c. Kdor kupi manj kot 50 galonov vina, mora dati $2 za posodo.

Drožnik po $2.25 do $2.75 gal. slivovic po $3 gal. Pri večjem naročilu dam popust.

V nmogobrojna naročila se priporočam

STEFAN JAKSHE
Box 77 Crockett, Cal.

LIEBICH Slovenski fotograf

poznat mej Slovenci že mnogo let, izdeluje najlepše velike in male slike po najnižjih cenah.

80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

Za ameriko patentirane

Harmonike,

izvrstno delo, cene nizke, se dobe samo pri Slovencu

Joon Golob
203 Bridge St. Joliet, Ill.

Slovenska Narodna Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St.., Chicago, Ill.
Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljatve** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Uzrok in posledek.

Neizmerno prostorje! Neizmerno! Lahko izgovoriti, lahko zapisati — in vendar jo še človeški duh, tudi najbistreji ne — v svojem pravem pojmu obsegel. V tem prostoru, neomejenem na vse strani prikazali so se plinovi. Odkod so prišli in kako so se razvili v prvotnem kraju? Postavljajo se teorije o tem in propadejo zopet. Kaki plinovi so bili to — ali so bili sploh . . . to še dognal ni um človeka. Pač pa so bili ti plinovi razkrojeni deli trdin — kakih? Ne ve se . . . ugiba se pa to in to . . . teorija nobija teorijo in ugiblje se zopet. Plinovi frčeči in vrteči se, so se stisnili in postala je voda, vrteča in sukajoča se v sinjem, da, neizmernem prostoru.

Naprej, naprej, okoli in okoli, najbrž prodobivajoč v hitrosti v vsakej sekundi. Plinovi so dali vodo, voda se zgostila . . . in nastale trde snovi — kakšne? Kamenje ali kovine ali oboje vkup — vsaka zase? ali vse pomešano? V vednem, neprestanem sukanju premikalo se je vse to: plinovi, voda, kamenje, kovine . . . naprej, naprej — okoli koga in kam? Zopet teorija za teorijo — ali je katera zadela pravo? Ali je ta masa miljone, biljone, triljone . . . let zgubljeno potovala ko še letnih dob ni bilo? Ali je kaj s plinovim početkom začelo sukati se okoli obla, katero imenujemo solnce? Plin, voda, kamenje, kovine in novi plin — zrak — je bila to zibelka človeškega rodu? Ali so se v plinu, vodi ali v razkrojenem kamenju — kovinah, našli, srečali ali nase potegnile one snovi, katere so tvorile prvo živo celico? Kdo ve, kdo zna to? Ali je nastalo na tisoče triljonov teh celic hkrati ali polagoma? Ali samo ena? Ali je ta pracelica, prva, edina bila temelj, iz katerega se je razvilo vse človeštvo? Ali so se carji, kralji, papeži, plemenitniki in vsi drugi razredi tudi razvili iz te celice? Kako mala, neznačna, z najboljšim drobnogledom nevidna je morda bila ta celica nasproti ilovici, iz katere se je narodil Adam, ali rebru, iz katerega se je razvila Eva? Ako bi bil to celico od začetka razvoja spremljal skozinskoz v razvoju rastlinstva, živalstva do človeštva zaveden duh, potem bi na svetu že živeli v svobodi, jednakosti in bratstvu.

Ker pa človeštvo živi le v boju, uboju in umoru in to vsled razrednih odnošajev, se mora gorje in trpljenje pripisati le Adamovi ilovici in njegovem rebru, iz katerega je nastala Eva.

Kdo je pa zmašil Adama iz ilovice in kdo mu je izrezal rebro . . .

Tiho! Duh prve celice . . . ah kako me to ilovnato rebro tišči.

A. T.

Greenland, Mich.

Dne 24. januvarija 1905.

Le malokedaj zagleda kak dopis iz našega kraja beli dan. Ali tudi jaz ne bodem poročal veselih novic, ker delavec — moderni suženj ne pozna pravih veselih dni. Vse njegovo delo služi le v zabavo drugim.

Tu je le malo Slovencev. Večinoma so vsi vslužbeni v sosednem rudniku — "Victoria Mine", ki je oddaljen kacih 7 milj.

Dne 9. jan. t. l. se je pripetila v rudniku velika nesreča. Ko so se delavci opoldne peljali v dvigalu k obedu, se je utrgala vrv. Dvigalo je padlo kakih 200 čevljev nizdol. 4 delavci so bili na lici mesta usmrteni, 2 pa težko ranjena. Mej ponesrečenci sta bila tudi naša rojaka Marks Muratovič in Šimen Glumač. Zadnjega so pokopali v mestu Rockland ;on ni bil član nobenega društva. Marko Muratovič je pa bil član društva sv. Petra in Pavla. To društvo je priredilo svojemu ponesrečenemu sobratu prav lep pogreb.

V ta namen sta šla predsednik in pa še en član društva k tukajšnemu župniku Manderfieldu, da poskrbita vse potrebno za pogreb.

Usmiljeni namestnik Krista je pa prvo vprašal, če ima ponesrečenec kaj premoženja. Ko sta mu zastopnika društva zanikala to vprašanje, je vprašal delavec v vinogradu gospodovem, če je umrli delavec član kakega društva in kdo bode plačal troške za pogreb.

Ko sta mu pooblaščenca društva izjavila, da bode društvo nosilo vse troške, je božji agent zahteval, da se mu takoj izroči $27 in 50c., ker drugače on ne dovoli, da bi ponesrečenca prinesli v cerkev, sploh ga pa on ne bode pokopal, dokler nima denarja. Izgovarjal se je, da mu je društvo preslab porok za plačilo svote $27.50.

Taki so ti božji namestniki. Razlikujejo se le v tem, da dotični, ki je bolj prefrigan in premeten, izpreša več denarja iz ljudstva.

Pred kratkim je dobil naš župnik Manderfield iz Calumeta v osebi župnika Luke Klopčiča pomagača, čigar ginljivi govor se je sukal le okoli farške bisage.

Klopčič je pravil raz leco, da se župnik Manderfield sramuje našega naroda, ker noče nositi težko prisluženih tolarjev v farovž. Klopčič je v svoji gostobesednosti tudi povedal koliko mora vsakdo dati za farško bisago. Naštel je troške za škofa (da se ložje vozi v kočiji. Opomba stavca) za kadilo, vino itd. Le na stroške za otročje plenice je pozabil, ki se suše okoli marsikaterega farovža v Ameriki in stari domovini. Mož bi bil zašel v svoji zgovornosti kmalu tako daleč, da bi pričel trditi, da je delavec le zbog tega na svetu, da daruje vsaki groš, katerega si odtrga od ust, nebeškim agentom. No, resnici na ljubo, moramo konstatirati, da se Klopčič ni tako zaletel.

Mi le želimo, da bi Klopčič večkrat prišel pomagat Manderfieldu, da bi bil narod tem preje uvidel, kako nenasitljiva je farška bisaga.

Z delom gre še tukaj precej dobro, ker ima bakrena ruda zdaj dobro ceno.

Rojakom širom Amerike pa priporočam "Gl. Sv.", ker je to edini list, ki neustrašeno zastopa koristi delavcev.

Greenlandski rudar.

Socijalizem je postal sila, s katero morajo računati vse stranke.

Pobirati naročnino za "Glas Svobode" so pooblaščeni:

D. Badovinatz, La Salle, Ill.
Paul Shaltz, Calumet, Mich.
Frank Vevar, Lorain, Ohio.
Jocob Hočevar, Cleveland, O.
F. M. Shlander, Pittsburg, Pa.
Jos. Matko, Claridge, Pa.
Nick Starasinič, Pueblo, Colo,
Frank Bizjak, Leadville, Colo.
Jakob Tisol, So. Chicago.
Frank Budna, Milwaukee, Wis.
Jos. Mihelič, Waukegan, Ill.
Jos. Faletič, Indianapolis, Ind.
John Erbus, San Francisco.
Anton Križe, Oat Hill, Calif.
Frank Levec, Yale, Kans.
Ignac Žlembergar, Steel, O. in okolico.

PRODAJALCI KOLEDARJA:

D. Badovinac, La Salle, Ill.
J. Tisol, 9049 Greenbay Ave., South Chicago, Ill.
Jos. Mihelič, 617 Market Str. Waukegan, Ill.
Frank Budna, 163 Reed Str., Milwaukee, Wis.
Frank Spendelk, Bridgeport, O.
Ignac Žlembergar, Glencoe, O.
Frank Dermota, Federal, Pa.
Jos. Matko, Claridge, Pa.
Felicijan Volčko, 525 Pa. Ave., Johnstown, Pa.
Josip Zalar Forest City, Pa.
Marešič Frank 13 Clifton Str. Cleveland, Ohio.
Frank Vevar, Lorain, Ohio.
Paul Shaltz 211—7 St. Calumet.
John Gouže, Ely, Minn.
M. Sodia, Crested Butte, Colo.
Max Malich 183 N. Pa. Ave., Denver, Colo.
Nick Starasinich, 604 S. Santa Fe, Pueblo, Colo.
Frank Bizjak Leadville, Colo.
Filiph Zadnik, Aspen, Colo.
F. M. Shlander, 5102 Buttler Str. Pittsburg, Pa.
Mike Jakše, Roslyn, Wash.
Jos. Kožuh, Ravensdale, Wash.
John Erbus, 498 Bryant St. San Francisco, Calif.
Josip Bayuk, Oat Hill, Calif.
G. Rozman, Trail B. C. Canada.
Jos. Falletich, 725 Warman Str. Indianapolis, Ind.
Anton Starič, 223 N. 8th Str. Sheboygan, Wis.
Frank Levec, Yale, Kans.
Anton Golobar Ladysmith, B. C.
John Thome, Leckrone, Pa.
Math Petschnik, Taylor, Wash.
Peter Mrak, Hacket, Pa.
Jos. Turk, Chisholm, Minn.
Mike Kraker, Anaconda, Mont.

Rojaki, v Crested Butte, Colo. pozor!

Vse rojake v Crested Butte in okolici opozarjamo, da lahko izroče naročnino za "Glas Svobode" za leto 1905 g. Marku Sodia-tu, ki prodaja tudi naš Koledar.

Upravništvo "Glas Svobode".

Somišljeniki naročujte in priporočujte svoje časopise.

Nazdar rojaki!

Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni **"SALOON".**

Točim vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Potniki dobe pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča
MARTIN POTOKAR,
564 S. Centre Ave. Chicago, Ill
Telefon štev. 1721 Morgan.

Rojaki, ne pozabite starega prostora, **John Koščička.**

MATIJA ERKLAVEC,
433 W. 17th St. CHICAGO, ILL.
edini slov. krojač v Chicagi, se priporoča rojakom v izdelovanje nove in popravljanje stare obleke, katera bo izgledala kakor nova. Vse po zmerno nizkih cenah.

VABILO
NA ŠESTI VELIKI MAŠKARADNI PLES
katerega priredi društvo
Slovenija št. 44 Č.S.B.P.J.
V soboto dne 4. februvarja 1905
V NARODNI DVORANI.
587 So. Centre Ave., na vogalu 18. ulice.

Začetek točno ob 7:30 uri zvečer. **Vstopnina 25c. za osebo**
14 daril v vrednosti $150.00 se bode razdelilo med najlepše maske.
K mnogobrojni udeležbi vabi najuljudneje
ODBOR.

Me zamudite ugodne prilike in obiščite
Našo specijelno razprodajo
TA TEDEN.
Obiščite našo prodajalno in če je treba, da se vozite po več ur s poulično železnico.
VSE BLAGO JE ZAZNAMOVANO Z RMENIMI LISTKI.

Dva zaboja črnega satena — Kosci po 5—10 jd. Navadna cena 12½ c. do 15c jd. Sedaj stane le..... **6¾c**

Bele turške brisače. — Vsaka vredna 15c. Mi imamo naprodaj 5 velicih zabojev in prodajamo brisače le po..... **9½c**

12½c. vredno blago za obleke — dvojno široko, razne barve prodajamo sedaj jard po **5¾c**

Jard širok kamrik. — Kosi po 1—10. jd. dolgi. Navadna cena 12½c., sedaj jd..... **6½c**

Rdeče blago za pernice — dvojno široko, barva jamčena. Navadna cena 25c jd., sedaj le..... **15c**

200 ženskih zimskih žaketov — raznega kroja in iz trpežnega blaga. Stane komad le **$1.59**

36 in 38 palcev široko volnato blago za obleke stane jard le **12½c**

Imamo nad 500 vrst blaga, kateremu smo znižali ceno. Navadno ceno smo znižali od 25 in 35c. na..... **12½c**

ker hočemo razprodati blago pod vsako ceno.

Za vsak nakup, dobite naše premijske kupone.

Prodajalec STONICH, vprašajte po štev 22.

Jos. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

...enih 14 da-
...ODBOR.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Še mrtve preganjajo. Od Pivke se piše: V neki kaplanij blizu Sv. Petra na Notranjskem imajo kaplana, kateri nima druzega posla, kakor na ljudi, ki ne trobijo v farški rog, zabavljati ter zgago delati — no, to mu bodi odpuščeno. Ali da mrtvih ne pusti v miru, je že skrajna podivjanost. O pokojnem Ivanu Žnidaršiču iz Matenje vasi, kateri je bil brez dvoma boljši katoličan, kakor vsi takozvani farški podrepniki in svetohlinci, ve ta gospodek veliko govoriti. Da je koncem preteklega ter v začetku tekočega leta burja divjala, da je bil strašen mraz, da je snežilo in Bog zna kaj še, to je po teoriji tega gospodka vse zakrivila smrt tega "hudega" človeka. Pa ne da bi kdo mislil, da trdi kaj takega g. kaplan iz Trnja! Kako se ze imenujejo tiste živali, o kateri se govori, da mrtve izkopljejo ter mesarijo? Mislimo, da hijene!

— Klerikalec o klerikalcih. Iz Mirne se piše: Izobraženec, ki se je hodil izobraževat v katoliško izobraževalno društvo, se je tako le izjavil: "Jaz odstopim od vere, če mi kdo da 300 gd. pa en liter vina, zato ker godrnjajo nad menoj. Volit pa ne pojdem nikoli več, zato, ker mi niso nič piti dali na dan občinske volitve 12. decembra. Vsi drugi so pili in jeli, meni pa niso nič dali. To se mi prav "feržmaga". Samo tako dolgo so me radi imeli, da sem jim dvakrat v III. razredu klerikalno volil. Ko so od mene glase dobili, potem so me iz volilne dvorane pehali. Sram jih naj bo!"

— Županstvo v Cerkljah. Pri volitvi župana v Cerkljah je igral veliko vlogo "likof". Če ta ni zadostoval, so obljubovali štipendije sinovom odbornikov, obrtnikom pa so obljubovali, da jim pojde županstvo na roke, to se pravi, da bo pristransko. Sicer pa delajo klerikalci povsod tako. Oče župan je seveda najprej mislil nase. Zahteval je 1030 kron plače na leto. Županov zgled jo posnemal fajmošter in je zahteval, da se morajo na občinske stroške napraviti nova okna v farovžu. Kakor se vidi, bo klerikalno županstvo pravi blagoslov za Cerklje.

— Klerikalno usmiljenje. Dne 2. januarja je po Vipavski dolini divjala strahovita burja. Med Št. Vidom in Vipavo je prevrnila tri težko obložene vozove. Ravno isti dan je na pol poti med Št. Vidom in Vipavo nekega "vandrovca" Martina Slabča iz občine Krtina okraj Kamnik s tako silo v grapo vrgla, da si je revež nogo zlomil in obležal brez zavesti. Ponesrečen Slabeč pripoveduje, da je nekaj časa potem, ko ga je bila burja vrgla v grapo, prišel mimo njega človek; on ga je milo prosil, naj mu pomaga, češ, da bo sicer vsled mraza in poškodb na mestu umrl. Dotični človek se je nekoliko ozrl, mignil nekaj z roko in — šel naprej, ne da bi se zmenil za ponesrečenca. Pozneje je prišel po ti cesti c. kr. vipavski cestar Ivan Fabčič. Ponesrečeni vandrovec je prosil pomoči in Fabčič je koj hitel v bližnjo hišo, ki je od lica nesreče oddaljena kakih 200 metrov, in izposloval, da so šli ljudje po ponesrečenca in ga tudi v hiši obranili. Tisti brezsrčni človek, ki je videl v strašni burji in v silnem mrazu ležati v grapi z zlomljeno nogo ubogega vandrovca, ki je slišal mile prošnje ponesrečenca, pa se še zmenil ni zanj, je zagrizeni klerikalec Franc Bratovš, čevljar iz Št. Vida. Sram ga bilo!

— V Cerkljah na Gorenjskem je vse veselo, da je od nas odrinil kaplan Kos. Veseli so kmetje, ker jih kaplan kar s svedrom drl, vesele so ženske ker se je dostikrat zgodilo, da so vsled kaplanove zanikrnosti ljudje morali iti v smrt, ne da bi bili prejeli sv. obhajilo. Najbolj so vesele dekleta, ker gre po fari glas, da pred Kosom ni bil [illegible]ren noben krancelj. Za Cekrlje [illegible]je Kos pridobil to zaslugo, da [illegible]a občina na leto plačevati za [illegible]eno petje okrog 600 K več, kakor poprej.

— Izpod Grintovca se piše: Postave pozna bivši cerkljanski kaplan gosp. Matevž Kos, ki je v šoli učencu Janezu Stenovcu z neko železno rečjo prebil glavo, da je moral isti vsled bolečin ležati 2 dni v postelji. Postave pozna isti gospod, ki je na podlagi teh učencu Francu Kernu prebil s palico meso nad očmi, da deček dalj časa ni spregledal — postav pa ne pozna nadučitelj Andr. Kmet, ki je razsrjenega očeta pogovarjal, da ni kaplana ovadil. Usmiljeni gospod Matej Kos, sedanji dobrovski kaplan — brskajoč še vedno po Cerkljah — se je nekoč vpričo cerkljanskega učiteljstva — posvetujočega se o metodah, — blagovolil izraziti, da je njegova metoda brca v . . . seveda je to nazorno pokazal z žegnano nogo. Pač so mu postave dobro znane. Postave pozna tudi kaplan Bešter Janez, ki skoro po vsaki uri citira otroke v kaplanijo, kjer se otročjim telesom približuje s svojo "žegnano" roko ali namestnico — palico. Postav pa ne poznajo gg. učitelji, ki jokajoče otroke tolažijo, češ, da gospod to delajo iz krščanske usmiljenosti. — Res krasne so šolske razmere na Kranjskem, kjer se otroke v šoli pretepava kakor divje zveri.

— Deželni poslanec Lapanja pretepel krčmarja. Iz Kobarida poročajo: Gostilnica "pri Nemcu" je ognjišče vsega klerikalnega zdražbarstva našega okraja. Tu ima svoj sedež tudi "katoliško" društvo in farovško politično društvo. — Tudi deželni poslanec Lapanja je tu stalen gost. Ali sitno je ž njim! Ko se ga nasrka, beži vse od njega, posebno dekleta. — Na dan sv. Štefana se je nekaj pričkal s krčmarjem Blažem, a konec je bil glasna pljuska na Blaževem licu. Navzoči gostje so spoznali, da je perit Lapanja mojster v kloftanju. — Pravijo pa, da so vrgli tisti večer deželnega poslanca iz krčme. — In prav so imeli!

— Cesarsko sliko pomazali. — "Abbasso le scuole tedesche!" — Na gimnaziju v Gorici so zapazili, da je slika na hodniku, predstavljajoča poroko v avstrijski hiši, pomazana s črnilom. Dan preje pa je bilo pisano z velikimi črnimi črkami po gimnazijskem poslopju: Abbasso le scuole tedesche! — To bodo imeli policaji zopet opravka. Kakor da bi se šlo za rešitev Avstrije!

— Velik požar je bil 8. t. m. v Joanizu v Furlaniji. Poškodovani so trije posestniki. Ogenj je nastal v hlevu L. Makoratija. Škode okoli 12.000 K; posestniki so bili zavarovani. Živino so rešili.

— Požar. Pri Jos. Markiču v Zamedvejah na Kanalskem je uničil ogenj hišo ter napravil škode za kakih 2400 K. Rešili so nekaj pohištva in perila.

— Nesreče. V Dobrunjah je zgorela štiriletna hčerka mizarjeve žene Marije Rešek. V Rašici pri Mrjaku je pogorela žaga lesotržca Martina Drobniča. Na žagi sta spala 16letni Alojzij Drobnič in 12-letni Jožef Grebenec in sta oba zgorela. Požar je napravil 13.400 K škode.

NA ZNANJE!

Obveščamo vse Jugoslovane v Chicagi, da ima naše upravništvo na prodaj vstopnice za veliko socialistično veselico, ki bode v Brandtovi dvorani 162 N. Clark ulici.

Veselica bode združena s sejmom in srečolovom. Vstopnica velja za celi teden in stane 50c.

Začetek veselice v nedeljo 12. febr.; konec v nedeljo zvečer 19 febr. t. l.

Odbor.

V Podporo

stavkujočim klesarjem in kamnosekom v Nabrežini, Primorsko: Simon Kavčič, 25c.

Glencoe Ohio: Josef Orel, 50c; John Rebol 25c; Ignac Žlemberger, 25c; Matija Gričar, 25c; Ivan Pirc 25c; Martin Pirc, 25c; John Stegel 25c; Andreas Kravajne, 25c; Jos. Vidu, 25c; Frank Taučar, 10c; Jos. Žibert, 25c.

— G. dr. Richtera "Pain Expeller" z znamko "sidro" je bil odlikovan s tridesetimi svetinjami. To dokazuje, kako izboren je pripomoček proti revmatizmu in živčnim boleznim. Cena je 25 in 50c steklenica.

Družinski svet.

Najboljši svet vsaki družini je, da pazi, da dobro živi z malimi troški, ali kako naj pri hrani denar, ne da bi pogrešala udobno življenje. G. Fran Bures v Frydeku, Tex. nam je pisal o tem: "Zahvalujem se Vam za Trinerjevo, zdravilno, grenko vino, ki je gotovo najboljši pripomoček za slabokrvne ljudi. Jaz sem ga rabil, in se prepričal, da je to najboljše sredstvo. Odkar sem ga pričel rabiti, ni zahajal zdravnik v naš dom, s čimur smo si pribranili mnogo denarja.

Ako se rabi Trinerjevo zdravilno, grenko vino, ni treba v marsikaterem slučaji pozvati zdravnika. To sredstvo ozdravi želodec in očisti kri; povspešuje delavnost vseh organov, ker jih jači in krepi. Izdeluje se iz naravnega vina in zelišč. To vino je najboljši kričistilec.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Naznanilo.

Pevovodja slovenske ali hrvatske narodnosti, ki bi hotel vežbati pevski zbor, dobi primerno eksistenco. Kje, pove upravništvo "Glas Svobode".

Slovensko — angleški — rečnik je izšel. Cena 60c. Denarne pošiljatve po money-orderju na V. J. Kubelka, Box 744 New York, N.Y.

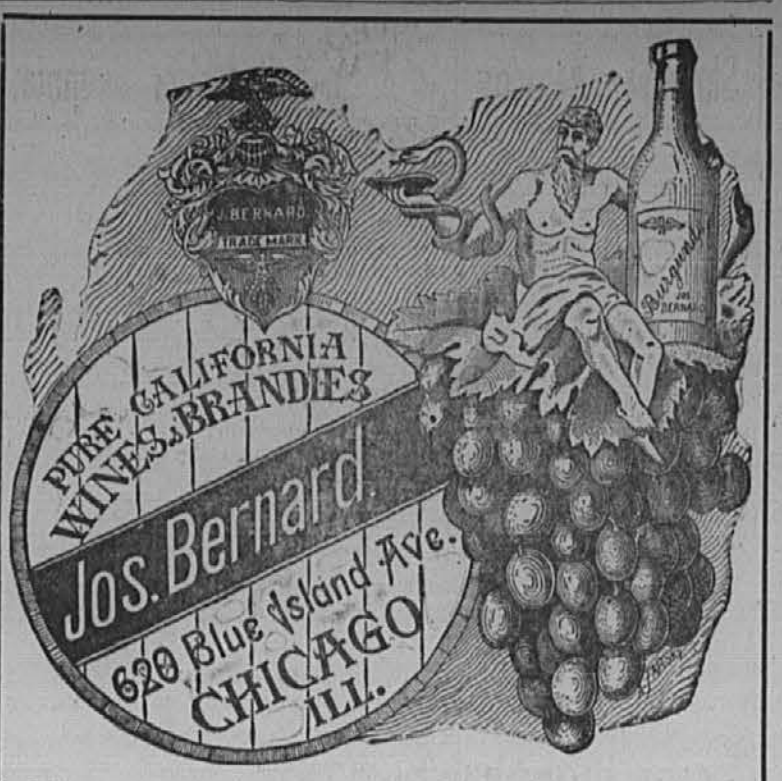

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti angleško brez učitelja

naj si nabavi ravnokar izišli

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744
New York N. Y.

Trgovec
delavec
gospodinja
otrok
vsi morajo jesti.

Srečni so, ki lahko delajo in kojim jed diši.
Ako hočete ohraniti si moč in zdravje, rabite

Trinerjevo zdravilno grenko vino

To vino je naravni pridelek. Izdeluje se iz naravnega vina in iz importiranih zdravilnih evropskih zelišč. Ta lek deluje direktno na želodec s tem, da ga krepi in vsposobi za prebavo hrane; toraj včinkuje tudi na črevа, da se završi prebavni proces popoloma.

VSA HRANA,

ki se je prebavila pravilno, se spremeni v čisto kri, ki je podlaga zdravju, lepoti in življenski moči

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ozdravi
vse želodčne bolezni,
vse nepravilnosti v črevah,
vse nepravilnosti na jetrah,
vse krvne in kožne bolezni,
vse živčne bolezni, nespečnost.

Ako se počutite slabo, tedaj pijte **Trinerjevo vino.** To vas bode zopet oživilo. Mogoče, ženske in otroci smejo rabiti to vino, ker je naravno in zdravilno.

Se dobiva v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER

799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Trinerjev brinjevec ozdravi vse bolezni na jetrah in žolču.
Prideluje se iz kranjskega brinja.

Emil Bachman

Največja slovenska tvrdka.

Izdeluje društvene znake, cumbe in zastave.

Cene različne po naročilu. Za vsako delo se jamči.

Pišite slovenki po brezplačni cenik.

580 So. Centre Ave. Chicago, Ill.

Naročujte svoje obleke pri

Charles Tyl-u

priljubljenemu unijskemu krojaču

772 So. Halsted St. na vogalu W. 19th Pl.

ki čisti in popravlja tudi ženske in možke obleke. Gospod Tyl je dobro znan mej Slovenci vsled svojega ličnega in trpežnega dela ter nizkih cen.

NAJTRPEŽNEJŠE OBLEKE PO NAJNIŽJIH CENAH.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše **izborno pivo** je po evropsko kuhano, tako, da bodete vselej delali **dobro kupčijo.**

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, na kar bodete dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno vležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

NOTARSKA
pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela, Vollmacht), kupna, dolžna pisma, prošnje radi vojaščine itd. Oddaljeni rojaki dobe pismena pojasnila brezplačno, ako prilože za 2c. znamko za odgovor.

William Sitter
Claridge, Pa.

Odprl sem pod imenom

"The Eagle Bar"

lepo urejen **Saloon**

v katerem točim sveže pivo, najboljša, pristna kalifornska vina in dobro žganje. Na prodej iman tudi najfinejše unijske smodke. Popotniki in domačini dobe čedno prenočišče

Mihael Jakše
Roslyn, Wash.

NAZNANILO.

Opozarjam slovenske trgovce—saloonarje in tudi drugo p. n. občinstvo na importirano brinje iz Ljubljane, iz katerega kuham sam najbolji brinjevec! Dvanajstina steklenic stane $15. poleg pa mora vsakdo sam plačati prevozne troške. Kdor hoče dobro kapljico brinjevca piti, naj se obrne na

John Kracker-ja
1199 St. Clair Str.
CLEVELAND, O.

500 mož potrebuje za Rainerjevo pivo in Bourbon Wisky piti, fine smodke kaditi in se veseliti.

Razpošilja staro belo in staro črno vino po 50 centov, ter štar grape brandy po $2.75 galon.

ANTON KRIZE,
OAT HILL, NAPA CO. CAL.

POMOČ IN ZDRAVLJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.,

Berite nekaj najnovejših priznanj, s kterimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Spoštovani gospod profesor!

Jaz spodaj podpisana se Vam zahvalim za Vaš trud in za Vaše učeno zdravljenje. Vsemu našemu narodu po celej Ameriki sporočam, da ste Vi pravi in jedini zdravnik, kteri zamore ozdraviti vsakega bolnika. Veliko zdravnikov sem poskusila tukaj v mestu Pueblo, a nijedin mi ni mogel pomagati. Nekteri zdravniki so mi rekli, da mi ni nič, a kako more vendar zdrav človek iskati zdravila in trošiti denar, če mu ni nič. Vi pa mi niste tako rekli, ampak ste me v svoji veliki žalosti lepo izprašali o mojej ježki bolezni in mi poslali zdravila, po kterih sem takoj čutila olajšanje v pljučih in prsih, a podrugič poslanih zdravilih sem — hvala Bogu i Vam — popolnoma ozdravela, tako da se čutim zdrava kot poprej. Nadalje se zahvalim uredništvom slovenskih časopisov, ktera so priobčila v svoih listih tega izvrstnega zdravnika in nas tako o pozorila na najboljšega zdravnika.

S tem končam pismo — Vam do groba hvaležna,

ANA GORŠE.
433 Rush St., Pueblo, Colo.

Častiti gospod!

Naznanjam Vam, da so me Vaša zdravila prav dobro pozdravile. Že v dveh dneh sem bil veliko boljši in ko sem porabil vse, sem bil popolnoma zdrav. Zato se Vam srčno zahvaljujem za Vaša zdravila in ostanem do groba hvaležen Vam iskani prijatelj.

GEORGE UHERNIK.
Brownfield, Pa.

Dragi gospod profesor!

Kar se tiče uspeha glede poslanih zdravil Vam naznanjam, da sem po uživanju istih popolnoma ozdravil od kašlja in bolenja v prsih in želodcu. Samo ono steklenico, v kteri je zdravilo proti izpadanja las, še rabim in kakor vidim, z dobrim uspehom, ker so mi lasje res prenehali izpadati in sem prepričan, da zopet zrastejo.

Spoštovanjem
Vam udani

VINCENC ŠUŠTAR.
P. O. Box 148, Moon Run, Pa.

Cenjeni gospod!

Vam naznanim, da sem prejel Vaše pismo, v kterem me vprašate kako se kaj počutim. Sedaj sem popolnoma zdrav in se prav dobro počutim. Zato se Vam srčno zahvalim, ker ste me ozdravili v tako kratkem času. Pozdravljam Vas udano in ostajam s spoštovanjem

GREGOR ŠEFRAR.
P. O. Box 64, Cumberland, Wyo.

Iz vsega tega se toraj jasno razvidi, da se ozdravijo naši bolni rojaki najzanesljivejše na

zdravniškem zavodu dr. E. C. COLLINS-A,

ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponašati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

Ozdravi vse bolezni, ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možke in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh boleznij, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, crevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljevanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastični glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. **Dr. Collins, M. I.,** je prvi in jedini zdravnik, kteri ozdravi jetiko, **ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni,** kakor tudi "sifilis," točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostne tajno). Ženskam in možkim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne balezni. Ktere ženske trpé na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj obrnejo na **Dr. E. C. Collins-ov** zdravniški zavod.

Zatoraj, rojaki Slovenci, mi vam priporočamo samo in edino le slavnega in izkušenega Dr. E. C. COLLINS, M. I.

Ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na kterikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarala ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezeni navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni ter pošlite pismo na ta-le naslov:

DR. E. C. COLLINS, M. I.,
140 West 34th Street, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da bodete zagotovo in popolnoma ozdravili.

Kar so sejali, to žanjejo.

Sodba je moja; jaz bom poplačal, pravi Gospod. Seči moramo daleč nazaj v stari testament po ojstre, resne postave ako hočemo deloma povrniti krvava plačila, ki so se delila človeškim bitjem svete Rusije že več sto letij, in katerih konec se vsaki dan bolj približuje.

Stara postava "oko za oko" in "zob za zob" je prevladajoče v mesu in krvi ter srcu človeškim vtisnjeno, vrasteno naravno povelje. Nobena država ni tako mogočna, da bi za večno zabranila naravno duševno in telesno prostost in vživanje nudečih, pridobljenih in pridelanih sadov. Kakor se grehi — prelomki zoper naravo — prikažejo na telesu posameznika, ki ni slušal matere narave, v podobi raznih vidnih in nevidnih boleznih, katere večkrat povzročijo prezgodnjo smrt, ravno tako kaznujejo naravna bitja — državljani — prej ali slej njih telesa — vladarje — ako njim le-ti zabranjujejo in kratijo pravice, katere njim, kot najvišjim živečim svetovnim bitjem nudi narava deloma iz prostosti, deloma, da so jih s pomočjo iste ljudje sami izumili, vstvarili. Pride čas, da se upa priprosti mladenič iz žaljenega in tlačenega naroda potrgati spone in verige in dvigniti glas, ki izbudi ves narod iz bridkih sanj; narod, ki kot podučen, probujen človeški faktor s tako silo vdari ob gnjilo, trhnelo stavbo imperialne mogočnosti, da se zgrudi v ničnostne razvaline, katerih kmalu ni sluha ne duha.

Tako je meč Aleksandra razdejal azijatsko cesarstvo. Tako je roka Ceazar-ja pohabila romansko ljudovlado. Tako je srčna, pritlikova Nizozemska spodbila nekdanjega španskega Goliata na kolena. Tako je francoska bourbonska monarhija in aristokracija padla pod palicami lastnih plebejcev. Tako bo necega dne na videz mogočna, a bolna in razpokana stavba ruskega despotizma, katero izpodkopavajo obupani, besni, sestradani in trpinčeni miljoni, padla pod pravično, zasluženo revolucijo.

Rusiji se že dolgo v malej, ničevni meri plačuje kratitev naravnih človeških pravic; vendar njenih neobčutljivih vladarjev potrpežljivost za bodočni obstanek omaguje. Nakopičena hudodelstva tisoč let bodo v kratkej prihodnosti oživela slovansko kri, in ojačila večino ruskih src, iz katerih bo izbruhnila taka jeza, tak odpor proti ruskem vladnem krvoločju, da se bo razrušil v prah in pepel.

Nad 80% zanemarjenega, zapuščenega in v duševni temi zadržanega ruskega prebivalstva je danes tako nesposobno za pravo vladanje njih države, kot je propadla, podla ruska aristokracija s tiranskim carjem na čelu; ali trpeči narod ruski pod svojimi bratskimi sotrpini — voditelji — ima moč, razdejati peklensko sedanjo vlado Rusije, in nastopiti krvavo, revolucionarno pot k prestvarjenju njih očetnjave.

Sloga jači, nesloga tlači. Ta pregovor se bo tudi na Ruskem toliko časa vresničeval, dokler bode med vojaki nevedna ponosnost na cesarsko suknjo in suženjska pokorščina vkoreninjena; dokler ne bodo trpinčeni in zavidani prostaki spoznali, da ravnajo proti pravimi božjimi in naravnimi postavami, ako streljajo na neoborožene proletarske svoje sobrate.

Opazuj, sočlovečan, dolgo vrsto, vrsto krvavih obračunov za in zoper sveta Rusijo, katerih sočetek se zgubi daleč, daleč v prazgodovini njih prednikov Roksoljanov in daleč pred krvavo vlado Ivana Grozovitega. In kaj od tu naprej? Možki in ženski despotje so morili eden druzega in žrtvovali vbogi narod njih poželjenju. Nesramni državni vslužbenci ropajo vlado in ljudstvo z nepristransko, nevsmiljeno roko. Propadli, brutalni, divji aristokratje vničujejo in zapravljajo ljudske srage in krvave žulje za šampanjec in vlačugarstvo. Barbarična policija je napolnila ruskega ljudstva čista, mirna, domoljubna srca z obupanjem, žuganjem in prekucuštvom. Grozoviti davki so pahnili marljivo, delavno ljudstvo v lakoto in pogin. Verska vsilnost je kot kuga pognala zavednejše sloje iz carstva. Ruske šolske in vse druge postave so pripeljale večino državljanov v surovost, podivjanost in nevednost.

Nebroj izstradanih, trpinčenih otrok belega carja vpije po maščevanju in hoče povrniti grozovita dejstva storjena njim in njih prelnikom. Grenki kruh obupnosti, ki so ga vživali očetje, nabruša otrokom zobe. Dan plačila se bliža. Neštete, neopisljive in neverjetne surovosti napram ljudstvu bodo morale biti poravnane. Dobri in pravični trpeti so morali s hudobnimi in krivičnimi; priliznjen car, ali vsaj njegov čudopolni dedič, trpeti bo moral za hudodelstva očetov; plemenitaši se bodo morali pokoriti vpornim plebejcem.

Bič pravice vdriha po Rusiji; upajmo, da je ta bič dobro spleten in bo vdrihal s tako silo in toliko časa, da bo prevrnil, vničil in razdejal brutalno, kristjansko rusko vlado in jo podal priprostemu ljudstvu v roke. Sedanji vdarci so le predudarci; a bodimo v svesti, da ti udarci ne bodo zamrli popolnoma, da pa bodo v kratkej bodočnosti tako resni, tako vstrajni in grozni, da bodo svojčas ne raske aristokrate mogoče posadili na groznejšo, sramotilnejšo klop, kakor je bila ona Napoleona mogočnega.

Sodba Gospodova je resnična, ojstra in pravična.

Viljem Radešky.

RAZNO.

— "Važna" razsodba inkvizicijske kongregacije. Nadškof v San Jago (Cile), je vprašal lani pismeno inkvizicijsko kongregacijo v Rimu sledeče: Ali sme bolan kristjan v ta namen, da doseže zdravje, raztopiti v vodi podobe Marije device, jih z vodo izpiti ali pa napraviti iz razpočenih podobic kroglice ter jih požreti. In "patres eminentissimi" v sv. inkviziciji so odgovorili, da se to sme delati, le praznoverje se ne sme spajati s to pobožnostjo (?). Tedaj "učeni" patri v Rimu mislijo, da poslikan papir žreti ni praznoverje! To važno odredbo, ki bo vernim katoličanom v zanaprej gotovo nadomestila zdravnike in lekarne, je razglasil papežev uradni list koncem leta — 1904!

— Podraženje sladkorja. Kdor pogleda v "Neue Freie Presse" ali v kak drugi veliki list, spozna, da je cena sladkorju že na Dunaju jako visoka. S tovornico po 3½ K vred velja sladkor trgovca v Ljubljani 85½ K. Zato ceno ga pa le zlobi, če ga kupi cel vagon; če ga kupi v manjših množinah ga velja sladkor še več. V najboljšem slučaju dobi torej trgovec sladkor za 85½ K, prodaja ga pa po 84 K. K tej izgubi je pa prišteti še režijske izdatke, ki tudi niso majhni. Vzpričo temu je naravno, da bodo trgovci v Ljubljani in na deželi najbrž ceno sladkorju zvišali, tembolj, ker poročajo listi, ki so v zvezi z izdelovalci sladkorja, kakor n. pr. "Politik", da ni čisto nič upanja, da bi se tovarniške cene znižale, pač pa se je bati, da se bodo cene v tovarnah še izdatno zvišale. — Kapitalisti bodo zopet želi, dasi niso sejali.

— Patrijotizem na Nemškem. Nemška mesta zbirajo po nekem starem običaju prispevke za poročni dar prestolonasledniku. Občinski svet mesta Stuttgarta pa je prispevek odklonil z vsemi glasovi proti štirim glasom. — V Stuttgartu so vendar pametni ljudje.

— Preiskava proti metropolitu Inokentu je dognala, da je 18 obdolžitev resničnih. Proti metropolitu se je vložila obtožnica.

— Hudo zimo imajo v Nemčiji, posebno v Šleziji. V prvih štirih dneh t. l. je v Šleziji zmrznilo 18 odrastlih in 3 otroci; v vzhodni Pruski je zmrznilo 26 oseb.

— Dva parnika sta trčila skupaj v Benetkah. Avstrijski parnik "Federica" se je namreč zadel s tako silo v francoski parnik "Rhone" ki je vozil sol, da se je "Rhone" takoj potopila. Moštvo se je rešilo. S parnikom je izgubljenih 1750 ton soli.

[illegible] ginije in Pennsylvanije [illegible] enih 14 da-

ODBOR.

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev.)

Klemen VI. je bil jako razuzdan človek in orgije vsake vrste so bile na njegovem dvoru vsakdanja stvar. Posebno značilno je njegovo razmerje z neapoljsko kraljico Ivano. Ta je bila prava Messalina in je sprejemala v svoji spalnici duhovnike in posvetnjake, velikaše in hlapce. Svojega moža, ogrskega kralja Andreja, je lastnoročno umorila, ker ni zadostoval njenim ljubezenskim strastem. Vsled tega je kraljev brat pohitel s svojo armado v Neapolj, da bi maščeval kralja Andreja. Kraljica, ki se je bila med tem poročila s svojim ljubimcem in bratrancem, je morala bežati. Šla je v Avignon in postala papeževa ljubimka. Odstopila je papežu Avignon — papež je pač obljubil za to 80,000 cekinov, a jih ni nikdar plačal — in papež ji je za to pomagal s strašnimi bullami, naperjenimi proti njenim sovražnikom.

Razuzdanost na papeškem dvoru je sedaj,po vplivu papeževe ljubimke, zadobila strašen obseg. Veliki pesnik Petrarca je počenjanje na papeškem dvoru obširno popisal. Med drugim je pisal: "Vse duhovništvo živi v saturnalijah. Zakonolomstvo in nasilno onečaščenje je na dnevnem redu; ravno tako ropanje deklet in krvosramstvo. Težko bi bilo našteti vse žrtve; na tisoče jih je. Sredstva, s katerimi se ljudi prisilili, da molče — so skrivnost inkvizicije . . . Sveti oče ne more sam spati. Vsak večer ima novo znanje, za vsak večer mu njegovi priganjači preskrbe svežega blaga . . ." In dalje popisuje Petrarca obširno, kako so nekoč privlekli mlado dekle — seveda golo — v papeževo sobo in ker se ji je papež studil, ga je pahnila od sebe. Papež pa je šel in se je odel s papeškim plaščem, si nadel papeško krono in kot papež stopil pred zbegano dekle — ki se je zdaj brez težav dalo zapeljati.

Papež Klemen VI. je umrl 6. decembra 1352. Ko je ležal na smrtni postelji, je moral imeti žalostno zavest, da mu je bil skoro ves svet sovražen in da je bil Avignon edini kraj na svetu, kjer je bil še suveren. Rim in vsa papeška država sta bila odpadla od njega in vsa Italija je bila prešinjena misli, združiti se v narodno celoto.

Med tem, ko so papeži rezidirali v Avignonu, kjer pravzaprav niso bili druzega, kakor uradniki francoskih kraljev, je bila Italija torišče strašnih bojev. Ko je prišel češki kralj Karol IV. v Rim, se je pa pokazalo, da je tudi ugled cesarske krone padel na nič in da je za vedno konec prevladi nemških cesarjev v Italiji.

Papež Inocencij VI., še najboljši med vsemi papeži, kar jih je rezidiralo v Avignonu, je imel pač namen, obiskati Rim, a tega namena ni mogel izpolniti, ker je 12. septembra 1362. umrl.

Njegov naslednik je bil Urban V., ki se je po daljšem odlašanju končno vendar odločil, da gre v Rim. Francoski kralj in francoski kardinali so se temu namenu upirali z vso silo. Ti kardinali so živeli v Avignonu v bogastvu in razuzdanosti in kar nič jih ni mikalo v propadli, siromašni Rim. Kako se je tem kardinalom godilo, kaže inventar o zapuščini kardinala Hugona Rogerija, ki je umrl v Avignonu dne 26. maja 1364. Našli so v eni sami skrinji 22 žakljičev in v vsakem je bilo 5000 cekinov; dalje so našli še mnogo drugih vrečic, polnih srebrnega in zlatega denarja — vsega skupaj nad 200.000 cekinov!"

Glavni vzrok, da se je papež odločil, oditi v Rim, je bil ta, da je bila Francija zapletena v strašno vojno z Angleško in da je kuga samo v enem letu v Avignonu, umorila 9 kardinalov, 70 prelatov in 17,000 ljudi. Aprila meseca l. 1367. je Urban V. zapustil Avignon, kjer je pa ostalo pet kardinalov. Papež nikakor ni bil tako sijajno sprejet, kakor je pričakoval. V Viterbu se je prebivalstvo z orožjem dvignilo proti papežu. Ljudje so, kličoč: "Živio narod! Smrt cerkvi!" naskočili hiše nekaterih kardinalov in napravili barikade. Boj je trajal tri dni; ko so se prebivalci podvrgli, jih je papež preklel. Ko je papež zapustil mesto, se je peljal mimo dolge vrste vešal, na katerih so viseli puntarji.

Dne 16. oktobra 1367. je prišel papež v Rim, v žalostno, propadlo in do cela obubožano večno mesto, v katerem polnih 63 let ni bilo rimskega papeža. Papež je svoj položaj dobro izkoristil. Ne da bi Rimljani prav čutili, je naredil konec rimski republiki in vso oblast združil v svojih rokah, potem pa zopet zapustil Rim in se vrnil v Avignon, kjer je 19. decembra 1370. umrl.

Novi papež je bil zopet Francoz — Piére grof Beaufort. Ko je bil star 17 let, je že postal kardinal, v starosti 40 let je bil izvoljen za papeža. Gregor XI. se ni hotel vzlic nujnim pozivom vrniti v Rim in to je bil vzrok, da se je skoro vsa Italija dvignila proti papeštvu in zahtevala, da se naredi konec posvetnemu gospodstvu cerkvenih poglavarjev. Stoletni boj se je novič vnel. Na čelu sovražnikov posvetne vlade papeštva je stala Florenca in velika večina italijanskih mest se ji je pridružila. Papež je Florenco preklel, ali liga proti posvetnemu gospodstvu papežev zaradi tega ni razpadla. Papež se je končno odločil, da gre v Rim. Svoj namen je izvršil, ali Italije ni mogel podvreči in že se je hotel vrniti v Avignon, ko ga je prehitela smrt.

V Rimu je zavladala velikanska razburjenost. Rimljani so zahtevali, da mora postati papež naroden Italijan. Ko so kardinali šli v konklave, je rimsko ljudstvo priredilo burno demonstracijo, kličoč: Romano o Italiano lo volemo. Ker se kardinali niso takoj zedinili, je ljudstvo začelo biti plat zvona in se pripravljalo, da naskoči Vatikan. Pod dvorano, kjer so bili zbrani kardinali, so Rimljani pripravili več grmad, da bi jih užgali. V svojem strahu so kardinali hitro glasovali za mladega nadškofa v Bariju, samo kardinal Arsini je glasoval proti njemu. Nadškof v Bariju, je svetoval, naj se Rimljane z zvijačo pomiri, in naj se jim pokaže kak star kardinal kot papež.

Med ljudstvom se je v tem razneslo, da je kardinal Tibaldesech izvoljen za papeža. Rimljani so bili veseli, da je zmagal njih ožji rojak. Vlomili so v Vatikan in kardinali si niso znali drugače pomagati, kakor da so kadinalu Tibaldeschiju deli papeško krono na glavo, ga zavili v papeški plašč in ga posadili na papeški prestol. Ko so Rimljani izvedeli, da so prevarani, so razgnali konklave, ali mestna oblast je čuvala kardinale in dosegla, da je postal nadškof v Bariju papež. Bil je kot Urban VI. dne 18. aprila 1378. kronan. To je bil zadnji papež, ki pred svojo izvolitvijo ni bil kardinal.

Papež Urban VI. je bil strasten, razuzdan, nad vse nadut človek. Najprej se je sprl s kardinali. Ti so bili skrajno nemoralni ljudje. Vsak je imel po več metres, vsak je užival ogromne dohodke, vsak je mislil, da je nekak kralj in nihče ni hotel slušati papeža. Kardinali, ki so se sprli s papežem, so šli v Anagni in so tam leta 1378. izdali encikliko, v kateri so izjavili, da Urban VI. ni pravi papež. Izjavili so, da so glasovali za Urbana le, ker jim je rimsko ljudstvo grozilo s smrtjo, če ne volijo Italijana, in da so Urbana izvolili samo pod pogojem, da on volitve ne sprejme. Obdolžili so Urbana, da je snedel svojo besedo, ga pozvali, naj odloži papeško krono in razglasili vsem narodom, naj Urbana ne pripoznajo kot papeža.

Ta proklamacija je zbudila velikanski vihar. Papežu nasprotni kardinali pa se niso zadovoljili s tem, nego so 21. septembra 1378 šli še dalje in izvolili kardinala Roberta iz Geneve kot protipapeža. Ta si je izbral ime Klemen VII. in začel takoj boj proti papežu Urbanu. Tu je treba omeniti, da je bil Urban pač pravilno in zakonito izvoljen, ali njegov položaj je bil vzlic temu strašen. Sedaj ni postavil protipapeža kak posvetni vladar, ki se je bil s papežem skregal, nego zdaj je to storila velika večina kardinalov, razpor je izšel iz cerkve same.

Z izvolitvijo protipapeža se je začel v cerkvi veliki razkol, ki je vsem narodom provzročil neizmerno gorja.

Velika večina kristjanskih vladarjev je pripoznala kot pravega papeža Urbana, samo Španska in njene provincije so stale na strani Klemena.

Oba papeža sta drug drugega preklinjala, da se je kar tema delala. Preklinjala sta tudi drug drugemu vse pristaše in prijatelje in potem začela krvave vojne. Armade obeh papežev so ropale, plenile, požigale in morile, kamor so prišle.

Končno je zmagal papež Urban in prišel na čelu angleških vojščakov kot zmagovalec v Rim.

Prvo je bilo, da se je maščeval neapoljski kraljici Ivani, razuzdani ljubimki papeža Klemena VI., ker ga ta za časa vojne ni hotela podpirati. Proglasil jo je za krivoverko in jo odstavil kot kraljico. Svojim inkvizitorjem je ukazal, da zaplenijo vse njeno premoženje, njo pa živo sežgejo. Karlo Drački je kraljico Ivano umoril pred altarjem, kjer je molila. Najprej ji je dal iztrgati prsi, potem pa jo je dal zadaviti s tistim pasom, s katerim je Ivana svoj čas zadavila svojega moža. Pozneje se je Karlo Drački sprl s papežem. Papež je bil Karla imenoval za neapoljskega kralja, a ga je zopet odstavil. Drački je nato proglasil papeža kot norca. Urban je poslal proti Karolu svojo armado, ki pa ni mogla dosti opraviti. Karol je prišel pred Nocero, kjer je papež čez poletje bival, in začel oblegati to papeško rezidenco. Boj je bil jako ljut. Da bi papež podžgal svoje vojake, se je štirikrat na dan pokazal na stolpu svojega gradu — odet s škrlatastim plaščem in s papeško krono na glavi. V eni roki je imel zvonec, v drugi gorečo plamenico. In štirikrat na dan je slovesno preklel svoje nasprotnike ter obetal odpuščanje in izveličanje tistim, ki se udajo. Šest kardinalov je dal papež v nekem vodnjaku potopiti. Karol bi bil vzlic temu zmagal, ali papežu je prišel na pomoč Rajko Arsus in rešil Urbana ter njegove zaklade.

Zdaj se je Karlo Drački z malo četo odpravil na Ogrsko, ki ga je bila izvolila za svojega kralja. Na potu so se odposlanci inkvizicije utihotapili v njegov šotor in ga zavratno umorili. Italijanski zgodovinar Poggi poroča, da so morilci krvavo sabljo nesli naravnost k papežu in mu jo položili pred noge. Med morilci je bil tudi Blaž Forgach, prijatelj Karla Dračkega, ki je za svoje izdajstvo dobil 3000 cekinov in graščino na Ogrskem.

Ko je papež bežal iz Nocere, je vlekel seboj vse prelate, katere je imel na sumu, da so ga hoteli strmoglaviti. Prelatje so bili vkovani v težke verige; ko škof iz Akvile ni mogel naprej, ga je dal papež na cesti ubiti in truplo vreči v jarek. Kakor bandit je papež ropajoč bežal dalje in prišel končno v Genovo. Meščani in duhovniki so papeža prosili, naj zdaj, kakor je bil obljubil, izpusti zaprte kardinale. Papež je dal vse te kardinale v noči dne 15. decembra 1386. umoriti; samo angleški kardinal Adam Aston je utekel smrti.

Naposled je tudi tega papeža zadela zaslužena kazen. Protipapež Klemen, ki je sedel v Avignonu, je pridobil nekega človeka, da je papeža Urbana zastrupil. Papež Urban, "vir pessimus, crudelis et scandalosus", je vsled zaužitega strupa umrl 15. oktobra 1389.

(Dalje prih.)

Ali želite postati neodvisen, ali želite imeti svoj lasten dom? mi Vam ponujamo oboje v

jugovshodnem Missouriju,

kjer je zdravo podnebje, kratka, mila zima, dolgo in ne prevroče poletje, kjer na gorski planoti v črni zemlji dozori najlepše žito in raste najbolj sočnata trava, kjer živinoreja skor nič ne stane, nese pa velikanske dohodke, kjer raste izborno sadje, sočivje in druga zelenjava, ki se kaj lahko spravi v denar, kjer so čisti studenci in potoki, bogati gozdi, kjer železnice križajo ozemlje ter ga vežejo z najboljšimi trgi.

Mi Vam prodajamo tukaj svet od 6 do 12 dolarjev aker pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji.

Nikjer na jugu, zapadu ali severu zamorajo vspevati **slovenske naselbine** boljše kakor tukaj, kjer lahko postane v kratkem času marljiv Slovenec neodvisen in bogat ameriški kmetovalec. **Vsaki teden se lahko kupci brezplačno** odpeljejo na ogled. Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku.

CHARLES PETERS,

Vsa vprašanja pošiljajte na slovenski oddelek: A. M. Knobel, Mgr. 315 Dearborn St., room217-223 Chicago, Ill.

Obleke, površniki, zimske suknje.

Najmodernejše, najtrpežnejše jesenske in zimske obleke za delavnik in praznik, površniki in zimske suknje. Za tretjino ceneje kod drugod.

Naše cene oblekam so: $5.00-$22.00
" " zim. suknjam $4.00-$23.00

Naša zaloga je najboljša in najmodernejša na trgu. Vse je izdelano po najnovejšem kroju. Cene so jako nizke. V zalogi imamo tudi obleke za dečke in otroke. Najstarejša unijska tvrdka.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Telefon — Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

SLIKA PREDSTAVLJA

uro za dame.

Pokrovi so pretegnjeni z zlatom **Gold filed**, jamčeni za 20 let. Kolesovje na razpolago **Elgin** ali **Waltham.** Zdaj samo

$12.50

Mož, osreči svojo ženo in kupi ji uro za božično darilce.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, morebiti še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.